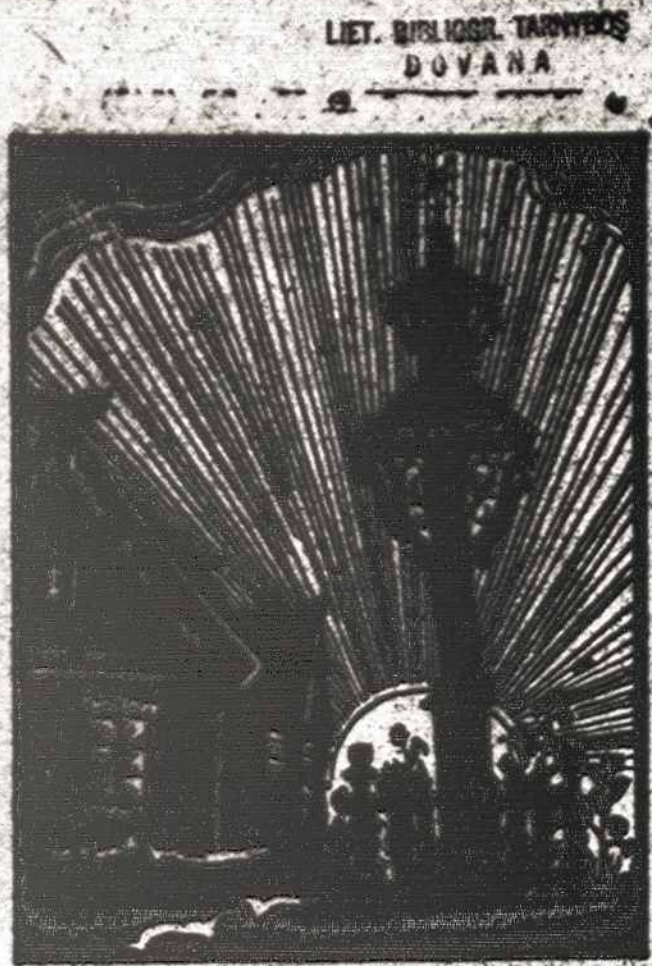

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 36 (348)

TORONTO, Ontario, 1956 m. rugsėjo (September) mėn. 6 d.

Kaina 10¢

**The Lights of
Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian L.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Lietuvių
Kanaados Lietuvių Kultūrinis
Kultūrinis Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Didieji suvažiavimai

Betkurios bendruomenės gyvastingumas pasirodo ne tiek nuolatinė tekme, kiek prasiskleidęs, neeilinis sąjūdys. Ryškūs blykstelėjimai parodo šiaip dažnai nepastebimas jėgas ar energijos susikaupimus. Tolydžio srovenančios elektros energijos nematome, bet žaibai šturpuliais nukrato. Kur yra žaibai, turi būti dideli energijos išskliai.

Siaurės Amerikos lietuviškoji visuomenė šiemet turėjo ne vieną neeilinį sąjūdį. Štai tik prieš porą mėnesių plačiai nuaidėjo Čikagoje įvykusi Lietuvių Dainų Šventė ir Liet. Kultūros Kongresas, o pereiną savaitę Windsore įvyko IV Kanaados Lietuvių Diena bei JAV ir Kanaados Lietuvių Susitarimo Šventė. Tai ne eiliniai įvykiai. Tai protarpiai pasigirsta kudirkinio varpo garsai: „Kelkitės, kelkitės!“ Bė didesnių sąjūdžių visuomenės gyvenimas įeina į trafaretines formas. Viešieji sąjūdžiai, dažniausiai įvairių įvykių minėjimai, kartojasi tokiomis pačiomis formomis metais iš metų. Vadovaujantieji organai jaučiasi atlikę savo pareigą, jei laiku tuos įvykius prisiminti ir suorganizuoti jų paminėjimą, o bendruomenės didelei daliai tai atrodo jau atsibodę, norisi ko nors kito, ko nors nepaprasto. Tokie, kaip minėjimai, didieji suvažiavimai įneša naujos dvasios ir visą bendruomenę. Tai jau nekasdieniška, kažkas nepaprasto, daug reikšmingesnio. Tai jau įvykis pilkame kasdieniškos rutinos gyvenime. Ne be reikalo tokie graikai net savo laiką skaičiuodavo pagal olimpinis sąjūdžius.

Didieji šių metų suvažiavimai sukėlė ne vienos savaitės sąjūdžius. Jie išjudino mūsų lietuviškos bendruomenės žymią dalį ne vieną savaitę. Pačiuose suvažiavimuose buvo aptariami įvairūs aktualieji mūsų bendruomenės klausimai, buvo priimamos rezoliucijos. Ne viena jų buvo programinė, nustatanti lietuviškosios veiklos kryptį. Tačiau, deja, ką prelegentai išlūksteno, ką rezoliucijų autoriai suformulavo, dažniausiai liko popierių, išspausdinta laikraščiuose, o mažai, labai mažai kas ataidėjo į gyvenimą. Negi visos mūsų pastangos, visi galvojimai tik protinei gimnastikai teskirti!

Va čia sąjūdžių didieji pliusai lieka tinkamai neišnaudoti. Jie nelengvai suorganizuojami. Tam pasvečiamą labai daug energijos, laiko ir net pinigų. Bet jie ištikrųjų nėra patys dėl savęs. Jie privalo turėti mūsų bendruomenei ne vien netiesiogines, bet ir tiesiogines įtakos, kad gyvenime atsispindėtų — būtų įgyvendinami ar toliau svarstomi — tokių sąskrydžių nutarimai, kad jie neliktų paprasta archyvine medžiaga. Žinoma, didelis yra dalykas jau pats „kermosius“, vien suplaikymas masių, triukšmingas sveikinimas, deklamavimas, dainavimas ir t. t. Kiekvienas individas tokioje aplinkoje pasijunta ne toks mažas vabalėlis svetimoje jūroje, pajunta, turis užnugarį ir įgauna daugiau drąsos gyvenimui. Tačiau šitos padrasinancijos nuotalkos nepažada lietuviškojo laivo vairavimo reikalui. O reikia ir to. Labai reikia. Dėl to gal pravartu būtų atkreipti kiek daugiau dėmesio į tai ir Lietuvių Dienų organizatoriams. Jų pobūdis jau nusistovėjęs, programa su mažomis variacijomis visur būna maždaug ta pati. Joje įgaunama daug labai vertingų išpučių, bet mažokai gaunama medžiagos apgalvoti...

„Tikslai ne šiandien...“

Atoslūgis apie Suezą

Dulles atsido sūslė, kada Nasseris sutiko pirmininką Austrijos min. pirmininką Menzies su kitais keturiomis Londono konferencijos išrinkto komiteto nariais ir kalbėtis Suez kanalo reikalais. Dulles tai labai palankiai įvertino: „As tikiu, kad daromi žingsniai rodo abiejų pusių tikrą norą siekiant taikos reikalų sprendimo... tikiu, kad prezidentas Nasseris turi pakankamai įtakos ir autoriteto priimti gerą planą“. Bet tame pačiame pasikalbėjime jis paryškino Sovietų vaidmenį šioje visoje byloje.

Dulles nurodo faktą, kad Šešiolovs sudaręs visą konferenciją išimti, norėdamas reikala paversti bolševikiška propaganda (bene tai pirmą kartą taip bolševikai daro?). Šešiolov visą konferencijos eigą kalbės ne konferencijos nariams, kurie ieškojo būdų, kaip išvengti konfliktų ir rasti visiems priimtina sprendimą, bet per jų galvas Arabų ir Egipto tautos, tuo sudarydamas sunkenybes Nasserui eiti taikingu keliu. Betkokie pasiūlymai, kurie ateitų iš pačios konferencijos iš anksto Šešiolovui kvepėjo kolonializmu ir imperializmu, ir juos priėmus Egiptas tuo pačiu nustotų savos nepriklausomybės. „Tai buvo piktos rūšies propaganda“, — charakterizuoja Dulles.

Sovietai šią propagandą varo ir toliau per visus savo organus ir radio kalbas. Esą „JAV planas reikiškas Egipto atsisakymą nuo suvereninių teisių ir yra mėginimas grąžinti kolonializmą“. Tiems, kurie galvoja, kad Sovietai suniekina Stalina, pavarę Molotovą jau yra pasikeitę tai primena: „Nors tavo oda ir nauja, bet širdis ta pati“.

Arabai kalba aiškiai... Jordano gen. štabo viršininkas generolas Nuwar, užklaustas dėl ginčo, kilusio tarp Egipt

Mūsų bendradarbis Niujorke

to ir Vakarų valstybių, taip samprotavę. Karas tarp Britų ir Egipto būtinais mūsų vestų prie sąjungos su Sovietais. Ne tik Jordana, bet visą Arabų pasaulį. Suezas esąs bandymas ne vienam Egiptui, bet visam Arabų pasauliui. Jei Britai ir Prancūzai pulsią Egiptą, tai būsianti atvira agresija ir Arabai apsiungsia bendroje kovoje prieš agresorius. Jie jau dabar jaučia, kad jie visi nebūsią pakankamai pajėgūs atsispirti Vakarams ir todėl sąjungininkai būsią reikalingi. Jei Britai norėsia valdyti Suez kanala, tai vienos kanalo okupacijos ne užteks. Jiems reikišią okupuoti ir visą Egiptą. Bet ir to neužteksią — teksią okupuoti ir visą kitas Arabų valstybes. Rusai nenusišlisdami Britams okupuoti Persiją grynai saugumo sumetimais. Tai nebūsianti antra Korėja. Nuo čia prasidėsianti grėsmė ir III-jo pasaulinio karo. Prieš Britus ir Prancūzus jau dabar esąs aiškus nusistatymas dar nuo I P. Karo pabaigos, kada jie sulaužė visas esamas sątartis ir dalinai okupavo ar išskirstė Arabų tautes.

Generolas Nuwar yra įpėdinis Britų generolo Sir John Bagot Glubb, kurį jordaniečiai prieš kiek laiko yra pašalinę iš savo krašto. Yra įtakingas žmogus ir ką jis sako, tai ne vien jo asmeniška nuomonė.

Raudonųjų kiniečių pasirengimai

Santykiai raudonųjų kiniečių su Čiang Kai-Seku paskutiniiais metais lyg ir buvo apriimę. Vykio tik maži incidentai. Bet visi atsimesna raudonųjų reikalavimus ir grąsinimus.

Raudonieji nesnaudė, rengėsi. Priešais Formozą padaryta labai daug kas: ši mėnesi, kaip patys praneša, bus baigti įrengti keliai, tiltai, tuneliai ir viskas, kas reikalinga galutinam paleidimui

IV Kanaados Lietuvių Dienos, vykusios rugsėjo 1-3 d. Windsore, iškilmingojo akto dalyviai. Pirmoje eilėje garbės svečiai. Iš kairės į dešinę: KLB Krašto Valdybos pirm. B. Sakalauskas, JAV LB Kr. Valdybos pirm. St. Barzdukas, J.E. vysk. V. Brizgys, Amerikos Balso red. P. Labanauskas, Tradicinal Echoes radio programos Windsore vedėjas, didelis lietuvių bičiulis John Jeannette su ponia, Windsor miesto burmistras Michael J. Patrick su ponia, Lietuvos gen. konsulas min. V. Gylis, LL Komiteto pirm. min. V. Sidzikauskas, VLIKO pirm. J. Matulionis, Kanaados sveikatos ir socialinės globos ministeris Paul Martin. (Visos nuotraukos iš IV LD ir Sportinių Žaidynių J. Dvilaičio)

IV Kanaados Liet. Diena Windsore

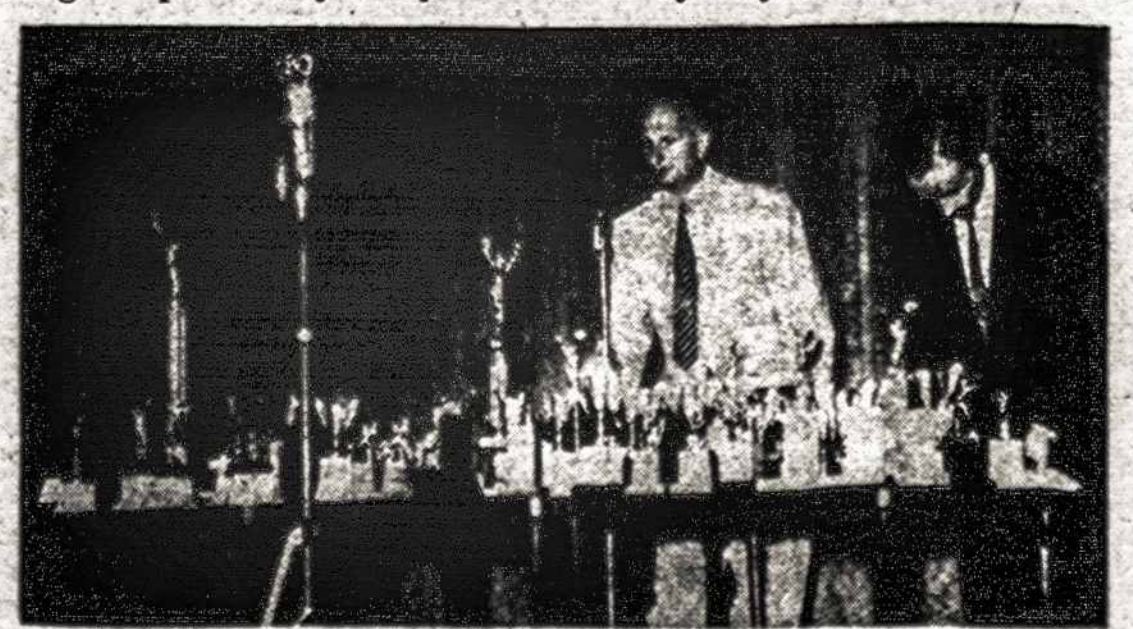
Kanaados Lietuvių Diena, pradėta ruošti KLB Hamiltono apylinkės valdybos iniciatyva ir pirmą kartą sukurta Hamiltone 1953 m. Darbo šventės savaitę, jau virto pastoviu įvykiu Kanaados lietuvių gyvenime. Po Hamiltono ji buvo sukurta Toronte ir Montrealyje, t.y. pačiose stambiausiose lietuvių kolonijose, o šiemetinė pereiną savaitę — šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį rugsėjo 1-3 d. — sukurta viena iš mažiausių Windsor apylinkės, kurios narių skaičius net ir vaikus skaitant, nesiekia nei šimto. Jie įrodė, kad didelių dalykų gali pasiekti ir nedideli būreliai, jei tik yra nors keltas energingų vadovų ir jei jiems pataikina dar keltas geros valios tautiečių. O kai jie savo ruožui Lietuvių Dieną nutarė praversti Kanaados ir

JAV lietuvių susitarimo šūkiu, sulaukė taip pat didelės ir nuoširdios tautos kaimyninio Detroito apylinkės valdybos, o taip pat ir kaikiurių kitų organizacijų. Detroitiečiai, be abejonės, sudarė taip pat labai didelį procentą šventės iškilnių dalyvių. Nemažai taip pat buvo iš Clevelando, Čikagos ir iš kaikiurių smulkesnių JAV kolonių, o iš Kanaados daugiausia buvo torontiečių ir hamiltoniečių. Po keleto buvo ir iš smulkesnių kolonių, net iš tolimos Norandos. Buvo gal pora dešimtų ir montrealiečių, nors viestumoje jų varo niekur neteko girdėti.

Šventės suorganizavimo nuolpnei tenka pirmiausia nenuilstamai Windsor apylinkės valdybai, kurios sudėtis pasirodė metų metu pasikeitė. Darba pradėjus, planą išdirbusius, veik visos programos vykdytojus rinkusios valdybos pirmininkui p. Barisai ir sekretoriui p. Urbanui pasitraukus, pirmininko pareigas perėmė p. Kačinskas, o sekretoriaus p. Petrutis. Šventės eigoje be judviejų nuolat laktant ir viskuo rūpinantis dar matėsi p. Januška ir kiti valdybos nariai, o jiems talkinant Detroito apylinkės valdyba su savo pirmininku p. Kutkum ir daug geros valios lietuvių iš abiejų kolonių.

Dailės parodos atidarymu šeštadienį 10 val. r. buvo pradėta visos šventės programa. Liet. Dailės Instituto ir Windsor apyl. vald. pastangomis puikioje Willistad Art Gallery patalpose. Pati galerija skelbė šia lietuvių menininkų darbų paroda atidaranti šio rudens sezoną. Dėl to ji pratęsta ir vyks iki rugsėjo 19 d. Nemaža dalis paveikslų lietuviškai visuomenei matyta įvairiose kitose parodose, bet yra ir naujų bei naujai pasirodantių autorių kūrinių. Iš viso išstatyta 67 kūrinių, net 21 autorius — P. Augiaus 4, J. Bakio 5, A. Dargio 2, J. Daugvilos 1, Pr. Domišaio 1, Br. Jameikio 1, V. Kasiulio 5, A. Kurauskas 2, A. Melniko 4, A. Pagalys 4, V. Petruvičiaus 5, K. Račkus 2, V. Rato 2, D. Sakalauskas 5, J. Sapkauskas 1, A. Tamošaitienės 2, A. Tamošaitis 3, A. Valeškos 5, T. Valiauskas 5, V. Virkau 4 ir R. Žukaus 3.

Dalyvaujant keletai dešimtu

6-tųjų Š. Amerikos Liet. Sportinių Žaidynių uždarymas. Už dovano stalo FASKO pirm. dr. Alg. Nasvytis ir Detroito sporto klubo „Kovas“ sek. P. Petrutis.

Savaitės įvykiai

Pasitarimai su Nasseriu pradėti Kaire. Australijos min. pirmininko Menzies vadovaujamas 5 valstybių atstovų komitetas pateikė Egipto diktatoriui Londono konferencijos daugumos nutarimą sutarptautinti Suez kanalo naudojimą. Nasserio nusistatymas šiuo klausimu kietas ir bent iki šiol jis nerodė noro daryti nuolaidų. Tokia jo laikysena, dargi sovietų kurstoma, labai suerzino britus su prancūzais, kurie Suez kanalu yra daugiausia suinteresuoti. Kol Nasseris galvojo ar leistis į derybas su Menzies komitetu ar ne, britai ir prancūzai savo karinius pasiruosimus dar labiau padidino. Kipro saloje buvo išlaipinti netikėti nauji britų kariniai daliniai, bet ir prancūzų. Negana to, Kipro salos kar. vadovybė paskelbė nutarimą, kuriu sala padaroma prieinama visiems Commonwealtho kraštų ir JAV kariuomenės daliniams.

Jungtinės Amerikos Valstybės šiuo britų — prancūzų ėjimu pareiškė savo nepasitenkinimą, nes jis gresia karu, kuriuo pasinaudotų sovietai. JAV nuomone, reikia likviduoti ginčą derybomis. Prez. Eisenhoweris pareiškė, esą JAV remia Londono konferencijos daugumos nutarimą ir daro viską, kad jis būtų įvykdytas viena ar kita forma tariantis su Nasseriu; Suez kanalas kaip teritorija esą priklauso Egiptui, tačiau jo naudojimas esąs tarptautinės reikšmės ir todėl turis būti tarptautinei priežiūrai.

Kanaados užsienio r. ministeris L. B. Pearson irgi pareiškė, kad Londono konferencijos nutarimas sutarptautinti Suez kanala esąs priimtinas pagrindas deryboms su Nasseriu.

Arabų kraštai eina įvien su Egiptu ir mano, kad kraujo ryšiai būsią galingesni už betkokias vakariečių sąjungas. Jordan. valstybės kariuomenės štabo viršininkas Nuwar pareiškė, kad karo atveju arabų kraštai kovotų prieš vakariečių sąjungą su sovietais. Dabartinė vakariečių taktika esą stumianti arabus sovietų gėlin: „Mes nemanomė, kad mums svarbiau yra gintis nuo sovietų negu nuo vakariečių. Rusija mums negrasina. Apie komunizmą girdėjome, kad jis baisus, bet jo nepatyrėm, o vakariečių valdymą pažįstame“. Arabų kraštų gynybos planai esą paruošti, tačiau jis nemanas, kad britai puls Egiptą, nes tuo atveju jų interesai Vid. Rytuose būtų amžiams sunaikinti. Be to, britai esą ne-

galėtų tenkintis okupuodami vien Suez kanalo sritį — turėtų tada okupuoti visą Egiptą ir net visus arabų kraštus, o tam reikią keliolikos divizijų. Sovietų Sąjunga gi užimtą Iraną saugumo sumetimais ir tuo būdu kiltų pasaulinis karas — antros Korėjos nebūtų. Arabai esą turi įrodyti savo teisę gyventi kaip laisvos tautos arba žūti kovodamos už laisvę: „Gerai ar blogai — šio srity mes tapome fanatikai“.

Egipto vyriausybė skubą įsitvirtinti Suez kanale. Nemaža rūpesio jai kelia laivų vadovų stoka. Jeigu svetimačiai pasitrauktų, — o jų artai 200 — kanalo naudojimas turėtų būti labai sulėtintas. Už tai Egiptas visuose kraštuose ieško tokių specialistų, neišskiriant nė Sov. Sąjungos. Kitas jos rūpestis — galingas samokslas prieš Nasserį. Policija seka visus įtartinus asmenis — savus ir užsieniečius, kurių jau ne viena išvijo, jų tarpe — dar britų ambasados narin. Trys anglai liko apkaltinti šnipinėjimu, suminti ir kalbėti apie jų sąsąsą su Nasseriu.

Š. Atlant. Sąjungos kraštai šią savaitę šaukia konferenciją Paryžiuje, kur svarstys Suez kanalo klausimą.

Kipro salos partizanai, įsitėpus padėčiai Vid. Rytuose, tikėjosi rasti minkštesnės britų širdį, bet apsispyrė ir paskelbė paliaubas atšaukė. Vėl vyksta sprogdinimai ir susišaudymai. Šios ortodoksų vyksupės Antikos laikomas namų areste.

Kom. Kinijos vyriausybė pripažino, kad jos kariniai lėktuvai nušovė JAV lėktuvą su 16 igulos asmenų, manydami, jog tai nacionalistų lėktuvas. JAV pareikalavo atlyginti nuostolius, bet Kom. Kinija atsisakė.

Apsivogė sovietų sportininkė

Anglijos atletai, besirengią tarptautinei olimpijadai Melbourne, pakvietė sovietų atletus varžyboms. Pamatę ruskeliai turtingas anglų krautuves panūdo jas aplankyti. Vienoj jų krautuvės detektivas sučiupo Niną Ponomarevą — Romaškov besinešantią penkis skrybelaites, kurių vertė — \$468. Už tai ji buvo suminta, bet įsikius sovietų konsului A. Starcev, liko paleista už 5 svarų užstatą su sąlyga, kad ji nepabėgsianti nuo teismo. Vis dėlto nustatyta diena teisme ji nepasirodė, ir vėl buvo įsakytą ją sumti. Nina, matyti, pasidavė sovietų ambasadai, kurią negalėjo būti surasta. Ambasados reikalų vedėjas A. Roščin prašė anglų vyriausybės atsiimti kaltinimą Ninai, bet buvo pa-

aškinda, kad Anglijos santvarkoj vyriausybė to negalinti padaryti. Tada sovietų atletų vadovas K. Krupin protesto ženklai atsisakė dalyvauti varžybose pavadindamas anglų elgesį „nešvaria provokacija“. O sovietų ambasada pareiškė, esą Nina neatėjusi teisman todėl, kad pagal sovietų įstatymą asmuo turi pasirodyti teisme tik tuo atveju, jeigu nori prisipažinti kaltę; šiaipjau asmuo turis ateiti į teismą tik išklausti teisėjo sprendimo, o kaltės įrodymas esąs policijos dalykas ir tai dar prieš bylos perdavimą teismui.

Tai, pati sovietų ambasada pripažino, kad Rusijoj daugiau galios turi policija nei teismas. Be to, sovietai užmiršta, kad Britanijoj veikia nesovietiniai įstatymai.

Tremtinių kongresas Vokietijoje

Rugsėjo 12-16 d. Koenigsteine, Vokietijoje, įvyksta 6-sis „Vargstančios Bažnyčios“ kongresas, kuriame pakviesti dalyvauti įvairių tautų katalikų tremtinių atstovai. Iš lietuvių pasidavė dalyvauti: T. A. Bernatonis, kapucinās, Lietuvių Šešiolovs Vokietijoje tvarkytojas ir apie 30 kunigų ir paraviečių. Pernykščiam kongrese su pakviesti ir padėjo vainiką... lietuvių veteranų VI skyr. atstovai. Lietuviai juokavo, kad štai čia atgijo unijinė bičiulystė... (Nukelta į 3 psl.)

Havana. — Nobelio premijos laureatas Ernest Hemingway rugsėjo 8 — Dievo Motinos ir Kubos tautinės šventės diena — atiduos laimėjamą medalį Marijos šventovei Santiazo mieste.

Otava. — Tarptautinis kvičių prekybos organas šiemet metams nustatė kainas: minimalinė 1.50 dol., maksimalinė — 2 dol.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS

Redaguoja Dr. A. Šopko ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kūrimo metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Išmokėti nemokamai \$10 laikomai garbės prenumeratoriui
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telef. EM. 8-6813.

Kaip lietuviai gyvena Sibire

Žinoma, ne visi vienodai gyvena ir ne viską mes sužinojome, nes ir gaunamų laiškų, dauguma būna labai santūrius, rašomi tik užuominomis, nes bijoma, kad atviro žodžio cenzūra nepažeis. Tačiau pasitaiko ir atviresnių laiškų. Čia pacituosime didžiąją dalį laiško, rašyto vienos lietuvaitės broliui su šeima i Toronto iš sovietinės Mangolijos. Laiško autorė yra išeikėjusi. Toje srityje esą nemazai lietuvių ir jie visi dirba prie miško darbų. Moterys su vaikais gyvena pastovioje vietoje, kur turi trobesius, turi šiek tiek dirbamos žemės, vieną kitą gyvulį, o vyrai eina gana toli miško kirsti. Šeštadienį jie pareina aplankyti šeimos, o sekmadienį vėl išeina. Čia pasakojama daugiau apie moterų gyvenimą pastovioje sodyboje. Laiškas rašytas šių metų liepos 8 d.

Laiškas pradamas vyro trumpu pasveikinimu, o toliau rašo moteris: „Mūsų mylimieji, maži ir dideli! Pirmiausia padėkosime Jums visiems už siuntinius. Tūkstantį kartų ačiū, gražus lietuviškas broliškas ačiū! Labai brangios dovanos, kurios netikėtai aplankė taigą, tą tamsią... Mes aštuonius metus sunkiai išdirbome, gal ir dar aštuonius išdirbsime, negalvojame tokių pirkčių, nors ir būtų tokių čia, kur toliau. Mes namų negalvojame statyti ir mašiną pirkti (mat, broliškas tortietis buvo rašęs, kad pasistatė namus ir turi mašiną. Red.), bet tik kad būtų ką pavalgyti ir apsirūginti tuo kartu. Labai daug padėjote Jūs mylimieji mums, bet reikėjo pigesnę vertę pirkti. Kam Jums tokios brangios išlaidos? Nejaugi iš dangaus pabiro. Juk sutauptas centas tą padarė.

Gerai žinau, Antanai, savo seseris ir mamą. Bet mes savo darbą nebologai gyvename! Nors tūkstantį kartų nepildėme prie Jūsų dovanų, bet ne lapais apsidėję ir gerai. Neprašysiu gyvenimo, o reikia viską gerai apgalvoti, iš ko pradėti. Aš kaip gavau laiškus iš Jūsų tai labai graudžiai paviečiau. O siuntiniai — net mano vyras verkė. O dėl ko?

Turiu vyrą labai gerą ir gaspadorišką, užjauciantį. Visur su tvarko ūkiškus pastatus, tvoras. Vienu žodžiu neturime nei šventos dienos laisvos. Darbų daug. Mes namuose daugiau uždirbame negu vyrai miške. Tik mums niekas nemoka, o į tą skūrinį maišelį (skilvį? Red.) viskas sutelpa. Šienas po kalnus kaip sunkiai nuimamas. Kol ji nuipiauni, nuo kalno ant berželio nutrauki žemyn ir ten į stirtą sukrauni, kiek darbo. Net kojos iškilypsta. Šventėm, sekmadieniais padeda darbininkai. Bet kiek tos šventos dienos. Vakar mano vyras grįžo 7 val. vakaro. 7 kilometrai i darba — per tris kalnus reikia eiti — ir 7 km. atgal, o dar 12 km. per kalną

namo. Kaip šeštadienį pirtį iškūrenome, ir jau vakaras — pusė vienuoliktos miegoti. Pusę penkių atsikėlėme, apsuosėm gyvulius, valgyti pagaminai ir pusę septynių išėjome šienauti į kalną. Grįžome antrą valandą. Aš suruošiau savaitei terbą ir keturiose val. išleidau vėl į darbovietę, kuri per kalną 12, o aplinkui 24 km., bet pakraščiu nepareisi.

Mano vyras Jums keletą žodelių parašė. Dovanokite, kad mažai. Juk dar reikia ir su Antute nors keletą minučių pasidžiaugti... Nupasakojusi, kai dovanos gerai tik ir vėl karštai padėkojusi už siuntinį toliau rašo: „...Nedėkite kasto dėl mūsų, nes čia tokių dalykų nėra ir Krasnojarske. Dabar Marytė buvo pas daktarus ir sau batukų negavo, o apie tokias medžiagas kostiumai ar suknelės tai ir nesapnuok. Daugiau prašome nesiusiti. Dar kol kas esame apsirėnę savais rizeliais. Nejaugi gražiau negu valdininkai nešiojame. Mes su mama dabar prie šieno. Mama ir geras šienplovys. Moka ir dalgi išplakti. Vincas sekmadieniais padeda dar. Ir Marytė už pasiuvimą (ji siuvėja. Red.) turi dienu. Tai šien dien penkias pas mamą šienavo lig piet. Išbaigė vieną pievą. Dabar lietingos dienos prasidėjo, bet ant žalio šieno nieko nenkenks.

Marytė parėjo šiandien ir rytą išjos į savo siuvyklą. Apžiūrėjo dovanas, bet siūti dar nieko nemėgė, nes liepos 17 d. vėl važiuos į Krasnojarską krauju ištiros... Toliau pasakoja apie ten pat ar į kitus pasviečius kaimynus, suminėdama eilę pavardžių. Mėni kad du broliai grįžę į Lietuvą, mini dvi šeimas, kurios išvažiavusios į Lenkiją. Dar pastebi: „Is mūsų senelių — 22 šeimos išvažiavome“. O jų seniūnijoje buvo apie 100 šeimų. Atseit ištremta apie 22%. O už ka nežino net trimėjus vykdydusieji. Greičiausia dėl to, kad reikėjo darbininkų taigoms kirsti.

Sasnkowskis kandidatūrą atšaukė

Kai 1953 m. baigėsi egzaminai Lenkijos prezidento A. Zaleskio kadencija, dauguma partijų naujai septynių metų kadencijai parinko gen. K. Sasnkowskį, gyvenantį savo ūkyje Kanadoje. Ir Zaleskis žadėjo jį paskirti savo įpėdiniu. Tačiau jis nepasirėmė nieko ir pats liko prezidentu naujai kadencijai. Antipildusdėnės partijos po eilės konferencijų sukūrė vad. Laikinąją Tautinės Vienybės Tarybą, kuri nusigėrė nuo Zaleskio ir jo vyriausybės. Ji sudarė vietoje vyriausybės vad. egzektuvą, o prezidentines funkcijas pavedė trejūkei — gen. Andersui, ambas. Racynskiui ir Arciszewskiui. Po pastarojo mirties

Kada nors — galbūt, bet ne dabar. Gerai informuota Amerikos spauda tvirtina, kad karo dėl Suez kanalo nebūsi, nes Valstybės Departamentas, nenorėdamas suerzinti arabų, kurių teritorijose JAV laikė ¼ savo bazių prieš Rusiją, mano net nutraukti betkokią paramą Anglijai ir Prancūzijai, jei tos užsipyrtų suruosti karo žygi prieš Egiptą.

Tačiau tuo būdu didieji klausimai vargu ar bus išspręsti, greičiau tik nusistums tolyn, sudarydami juo sunkesnes komplikacijas ateitčiai. Suez konfliktas šiandien yra, tartum, antausis visiems klegzistencijos šalininkams, beskelbiant jį „evangeliją“, kad norint amžinos taikos pasauly — tik neužkabinti ruselių (ir viskas bus gerai). Faktai rodo betgi visai kitaip, deja, visais laikais atsiranda žmonų, kurie iš istorijos — nieko neišmoksta, net nesimoko, taip ir liguistas, bet, sakoma, fantastiškai ambicingas senelis Iše — Eisenhoweris, tradicinę respublikonų izoliacionizmą turedamas užnugarį, žada vėl įsijoti į lapkričio mėn. naujo prezidento rinkimus, škart net mesdamas tautai — amžinos taikos, — išeina, betkuria kaina — pažadus, visiška nesiskaitydama su savo neįsipildytais ir netgi užmirštais „išlašinimo pažadais“ 10-čiai pavergtų tautų už geležinės uždangos liejant joms dūlo karčias asaras.

Išeitų, kad jankių lyderių visai nepaisoma, kad jie tuo atstumiama 100 milijonų pačių geriausių, patikimiausių anti-bolševikinių sąjungininkų, kai tuo pačiu laiku dėdės Samo diplomacija — keliaklūpščiauja dėl kelių kliputinių spalvotų ir nelabai patikimų sąjungininkų Vid. ar Tolim. Rytuose, liaupsinant tai, kaip labai didelius Dulles laimėjimus. Kai JAV Kongresas, iššaukęs daug šimtų milijonų dolerių apgaulingų neutralistų selpinimui dabar atmeta vos 20 milijonų paramą egzilių veiksmams, pasiūlytą demokrato Paul Douglaso, didelio lietuvių draugo, tuo dar kartą parodo, kad dabar JAV lyderiai — neturi didesni valstybingumo nuovokos ir kad JAV — nejuokais pasinešusi ir koegzistencijai rūpindamasi betkuria kaina neprarasti Ivano — meikos šypsenų, net prazudant geriausias laika, kur dar buvo ilka, pažaboti bolševizmo vizijas — per 10 metų valdyti Euraziją, o po 25 metų — užvaldyti pasaulį (ir tai — vien šalčio karo bei ekonominė diplomatija).

Aerodrome tikėjaisi pamatyti šimtus iki dantų ginkluotų karievių, priešlektuvines patrankas, patruliuojančius ore „Mig“us. Atvykęs visame aerodrome radau vieną pistoletu ginkluotą policininką. Mandagūs imigracijos valdininkas užantspaudavo pasą, o muitininkai neleidė lagaminui nei atidaryti, tik paklauskė, kiek turi pinigų, tuo pačiu įspėjo, kad Egipte nėra juodosios rinkos, todėl pinigų leidžiama keisti tik legaliose vietose: hoteliuose ar bankuose. Privaziavus miestą pajutau skurtumą, nes pamaciau dykumę dygstantį palapinių miestą, ginkluotas sargybas, dengtas patrankas (gal rusiškas?), senus amerikoniškus tankus. Prie karievių stovėjo ilga eilė jaunų vyrų su lagaminais — be abejonės, naujokai. Tą pačią dieną Kairo mieste įvykdė bandomasis priešlektuvinis aliarmas, laikraštėje man bebūnant paskelbė karinį apmokymą gimnazijų ir universitetų studentams ir mokomajam personalui. Autobuse sutiktas apysenis egiptiečių karininkas su pasididžiavimu parodė ir rikiuotėje einančius apvalius žaliūkus karieivius: „Kaip tu galvoji, ar jie negali įkristi anglams į kailį? Čia pat jis, kaip ir daugelis egiptiečių vėliau man tvirtino, kad anglai niekuomet nedrįs pradėti karo, nes jų pralaimėjimas, ypač prieš pasaulio opinią būtų tikras. Nuo gimnazisto iki senuko kaimiečio, kiekvienas pabrėždavo, kad kariuomenė iki paskutinio kraujo lašo.

Skurdas ir alkis — egiptiečio palydovai... Vėsinamoje Helipolis Palace hoteliu verandoje valgaus vėlyvus pūgryčius ir žvalgus į prabangias vilas, didžiulius palmių sodus. Paslaugūs ilgais rūbais ir augstomis raudonomis kepurėmis kelnariai pirštų galais laksto apie mane, klausdami ar ko nors dar nepageidaučiau. Staiga iš netolimos mečetės man nareto pasigirsta stiprus (man tiesiog klaukus) balsas: „Allah...“ — tolimesnių žodžių nesupratau, bet tai tris kartus dieną kartojama maldą ir Allah. Sie žodžiai nustelbė man prabangą ir turą, kuris čia Egipte veik visą priklausio švintimaučiams. Čia aš pagalvoju, kad

DIDELIŲ ĮVYKIŲ IŠVAKARĖSĖ?

ST. BLIJONAS

Tačiau tai, anaipol, nereiškia, kad visi jankiai — akli. Tokie dideli Amerikos vyrai, kaip gen. Mac Arthur, Bullit, Bernard Baruch, Averel Harriman, jau nebe šiandien rodo nedviprasmišką baimę dėl vis didėjančio Rusijos pavojaus. Deja, ne jų rankose karaliaus lazda. Harrimanas, populiarius Niujorko gubernatorių, prezidentą yra išvadinęs — labiausiai naiviu žmogum istorijoje, bet, žinoma, rezultatai tik dar blogesni, nes tai tik — labiau užkietina šio pasitikejimą, besijaučiant save — vieninteliu prezidentinio lygio, nepriygtamam (kurio niekas nepajęgia suprasti) ir kuriam dëlto — nėra jokio reikalo skaitytis — su žemėsnių už save nuomone. Tik lapkričio rinkimai galėtų kiek pataisyti vis labiau susipainiojancią JAV diplomatiją, dėka kurios net kinai dėdė Samą pašalpai vadina „popieriniu tigru“.

Kur eina Amerika?

Kas dar abejojė dėl Iše „taikos sugebėjimų“, turėtų tik prisiminti, kad ir 1953 m. jis laimėjo prezidento kėdę pažadams nutraukti Korėjos karą. Trumano pradėta, kur 1½ milijono jankių, šalia 1 milijono pietų korėjiečių nesekmingai kapstėsi, įklimpę siaurame fronte, net tris metus ir buvo priversti jį nutraukti — be rezultato, tuo nuštiebindami visą likusį pasaulį.

Audringoje faraonų žemėje

Kelonės ispūdžiai
Rašo J. Pamituviškis

„Nebūk kvailas, nevažiok“ — Tai britų oro bendrovės BOAC tarnautojo žodžiai Sudane. Tą patį patarimą visiems keleiviams į Egiptą davė amerikonių ir britų konsulai. Niekas tačiau netvirtino, kad greitu laiku gali įvykti karas, todėl jaučiau ten važiuoti savotišką patraukimą. Pamatyti faraonų žemę, piramidės — mano ankstyvos jaunystės svajonės, kurias sukėlė kadaise mano artima kaimynė, egiptologė doc. Rudzinskaitė — Arcimavičienė, dovanodama man savo parasytą knygą „Tutanchamono kapas“. Nenustebau, kai Kairo aerodrome iš britiško pilnai pripakauto lėktuvo rūpūčio 13 d. ankstyvą rytą išlipau vienui vienas.

Kairo miestas vasirengimo žemklo

Aerodrome tikėjaisi pamatyti šimtus iki dantų ginkluotų karievių, priešlektuvines patrankas, patruliuojančius ore „Mig“us. Atvykęs visame aerodrome radau vieną pistoletu ginkluotą policininką. Mandagūs imigracijos valdininkas užantspaudavo pasą, o muitininkai neleidė lagaminui nei atidaryti, tik paklauskė, kiek turi pinigų, tuo pačiu įspėjo, kad Egipte nėra juodosios rinkos, todėl pinigų leidžiama keisti tik legaliose vietose: hoteliuose ar bankuose.

Privaziavus miestą pajutau skurtumą, nes pamaciau dykumę dygstantį palapinių miestą, ginkluotas sargybas, dengtas patrankas (gal rusiškas?), senus amerikoniškus tankus. Prie karievių stovėjo ilga eilė jaunų vyrų su lagaminais — be abejonės, naujokai. Tą pačią dieną Kairo mieste įvykdė bandomasis priešlektuvinis aliarmas, laikraštėje man bebūnant paskelbė karinį apmokymą gimnazijų ir universitetų studentams ir mokomajam personalui. Autobuse sutiktas apysenis egiptiečių karininkas su pasididžiavimu parodė ir rikiuotėje einančius apvalius žaliūkus karieivius: „Kaip tu galvoji, ar jie negali įkristi anglams į kailį? Čia pat jis, kaip ir daugelis egiptiečių vėliau man tvirtino, kad anglai niekuomet nedrįs pradėti karo, nes jų pralaimėjimas, ypač prieš pasaulio opinią būtų tikras. Nuo gimnazisto iki senuko kaimiečio, kiekvienas pabrėždavo, kad kariuomenė iki paskutinio kraujo lašo.

Skurdas ir alkis — egiptiečio palydovai... Vėsinamoje Helipolis Palace hoteliu verandoje valgaus vėlyvus pūgryčius ir žvalgus į prabangias vilas, didžiulius palmių sodus. Paslaugūs ilgais rūbais ir augstomis raudonomis kepurėmis kelnariai pirštų galais laksto apie mane, klausdami ar ko nors dar nepageidaučiau. Staiga iš netolimos mečetės man nareto pasigirsta stiprus (man tiesiog klaukus) balsas: „Allah...“ — tolimesnių žodžių nesupratau, bet tai tris kartus dieną kartojama maldą ir Allah. Sie žodžiai nustelbė man prabangą ir turą, kuris čia Egipte veik visą priklausio švintimaučiams. Čia aš pagalvoju, kad

savo bejėgiškumą, nors tada dar turėjo atominių bombų monopoliją, kuris dabar po tų metų bus gerokai pasivėrus rusų naudai.

1956 m. vidury rusai, jei pultų Ameriką — turimalis atominiais ginklais — 70 milijonų amerikiečių kirstų aukomis, nors amerikoniškai tuo pačiu metu pultami Rusiją, padarytu ten 200 milijonų aukų, taip liudijo JAV Kongresui aviacijos gen. James B. Gavin, kuris gi nėra eilinis šio reikalo žinovas. Žinoma, tai suapvalytuoti abi puses — imtis iniciatyvos, ko nebuvo prieš 3 ar 4 metus, kai Iše sėdė į sostą, bet juk toliau laikas dar labiau dirba — priešio naudai. Paslaptingas intercepatorius, kuris turi neutralizuoti prieš atomines bombas prieš sprogdimą — dar neįsistatęs ir amerikoniškai tokiu dar neturi, jeigu iš viso kada turės.

Kas grėsia Amerikai? Koegzistencija, jeigu ir nėra kapitalizacija (baltois vėliaus iškilimas prieš Kremlių), tai, visvien, reikalauja didelio nuolaidumo rusams (dabar ir ateity), be kurio ji nebūtų galima ta amžinoji taika išlaikyti, tačiau pataikautais priešais prarandami draugai. Ir kai prieš 10 metų JAV teurėjo sau vieninteli priešą — Sovietų imperiją su 200 milijonų galvų, tai šiandien, išsivaisčius tautų šelpimui 100 milijonų dolerių, Amerika, deja, jau turi — 1000 milijonų priešų ir 500 milijonų nedraugingų „neutralistų“

per tris dienas mano nuomone apie egiptiečius pasikeitė iš pagrindu. Iki šiol, kad ir nenoromis amerikoniškų — anglišku (ir lietuvių kopijuojamų) spaudos koncernų buvo kalama į galvą, jog kraujo ištroškė arabai su bolševikų pagalba tik laukia progos sudoroti vakariečius. Bet čia neradau nei neapykantos, nei keršto, priešingai dar ir šandienė veik kiekvienas egiptietis tiki, kad Amerika jų pusėje.

Dabar prisimenu, kad skrisdamas lėktuvu be mažos žalios žemės žvilgsnio prie Nilo temaujau tik ruktantį smėlį, tas pats smėlis rūko mano aplinktyuose kaimuose netoli Kairo.

„Pažvelk, — tarė jaunas egiptietis, man belankant mirusiųjų miestą, — čia kapų paminkluose gyvena tūkstantčiai Kairo darbininkų šeimų“.

Visur, kur keliau koją, mačiau nepaprastą skurdą, kurį pats nematęs vargu, ar kas nors išvaizduotu. Turiu pabrėžti, kad šiuo momentu, kai mano stalias lūzo apkrautas valgiais, vaisiais ir stovėjo bonka atšaldyto vyno, aš jaučiau jog man karnis gali gerklėje springti, kai iš Egipte gyvenančių dvidešimts dviejų ir pusės milijonų gyventojų veik tiek pat tiegali tik kartą sočiai per savaitę pavalgyti ir neturi padoriai kuo kūną apdengti.

Ar yra komunizmo ženklų Egipte? Tik ikeles koją Egiptan įtemptai bandžiau iestoti prosovietiskų ženklų, kuriuos su dideliu įjirtimu kasdien reklamuoja vakariečių spauda. Pirmąjį užklausaus anksčiau minėtąjį karininką: „Ka jūs galvojate apie sovietus?“ Savo nuomonės jam nebuvaus pasakęs. Jo žodžiai: „Taip, rusai šiandien mūsų pusėje, bet — tarp mūsų kalbant — rusais nedaugiau pasitikim, kaip anglais, kurie yra eksploatatoriai ir melagiai“. Štai mano studento žodžiai: „Mūsų prezidentas Nasseris žino, kad rusai yra bedieviai. Mes egiptiečiai esame religingi žmonės, bet ir mes norime valgyti, o anglai nori mūsų badu numarinti“. Mano vadovas, baigęs Aleksandrijos universiteto archeologijos skyrių, aiškino man, kad Egiptas ir visi arabai neturi kito pasirinkimo, nes anglai ir prancūzai ne tik, kad per šimtmečius laiko pavergę arabų kraštus ir nepritaiko jiems demokratijos, kurią jie taip reklamuoja, bet ir ekonomistai nori numarinti. „Je mis stumia ir rusų glėb nenoromis, nes mes prašome daug kartų pagalbos, o jie visumet atmetė“. Iš keliasdešimt pasikalbėjimų gavau ispūdžių, kad prorusiskai nusistatęsiu veik nėra Egipte. Be to, komunistų partiją patys Nasseris yra uždraudęs. Ji uždaryta ir kituose arabų kraštuose.

Mano naujas bičiulis archeologas išversdavo man Egipto laikraščių. Juose tebevertuojami išsireikimai „geležinio uždangai“, yra nepalankūs žinai apie sovietus ir apie Ameriką, yra ir palankesni, bet prosovietiskieji pasisakymų gali kasdien rasti S. Amerikos ar Anglijos

(Indija, Indonezija, Jugoslavija), kurie daugiau šypsoi rusams, nors iš jų beveik nieko negauna, išskyrus skambius pažadas. Senas daržininkų priežodis: „Nalkink kirmėles jų lizde. Ne lauk, kol jos išsiklaidys po visą daržą“ (laikant tuo lizdu amerikiečių kirstų aukomis, nors amerikoniškai tuo pačiu metu pultami Rusiją, padarytu ten 200 milijonų aukų, taip liudijo JAV Kongresui aviacijos gen. James B. Gavin, kuris gi nėra eilinis šio reikalo žinovas. Žinoma, tai suapvalytuoti abi puses — imtis iniciatyvos, ko nebuvo prieš 3 ar 4 metus, kai Iše sėdė į sostą, bet juk toliau laikas dar labiau dirba — priešio naudai. Paslaptingas intercepatorius, kuris turi neutralizuoti prieš atomines bombas prieš sprogdimą — dar neįsistatęs ir amerikoniškai tokiu dar neturi, jeigu iš viso kada turės.

Kas grėsia Amerikai? Koegzistencija, jeigu ir nėra kapitalizacija (baltois vėliaus iškilimas prieš Kremlių), tai, visvien, reikalauja didelio nuolaidumo rusams (dabar ir ateity), be kurio ji nebūtų galima ta amžinoji taika išlaikyti, tačiau pataikautais priešais prarandami draugai. Ir kai prieš 10 metų JAV teurėjo sau vieninteli priešą — Sovietų imperiją su 200 milijonų galvų, tai šiandien, išsivaisčius tautų šelpimui 100 milijonų dolerių, Amerika, deja, jau turi — 1000 milijonų priešų ir 500 milijonų nedraugingų „neutralistų“

Suez konfliktas šiandien yra, tartum, antausis visiems klegzistencijos šalininkams, beskelbiant jį „evangeliją“, kad norint amžinos taikos pasauly — tik neužkabinti ruselių (ir viskas bus gerai). Faktai rodo betgi visai kitaip, deja, visais laikais atsiranda žmonų, kurie iš istorijos — nieko neišmoksta, net nesimoko, taip ir liguistas, bet, sakoma, fantastiškai ambicingas senelis Iše — Eisenhoweris, tradicinę respublikonų izoliacionizmą turedamas užnugarį, žada vėl įsijoti į lapkričio mėn. naujo prezidento rinkimus, škart net mesdamas tautai — amžinos taikos, — išeina, betkuria kaina — pažadus, visiška nesiskaitydama su savo neįsipildytais ir netgi užmirštais „išlašinimo pažadais“ 10-čiai pavergtų tautų už geležinės uždangos liejant joms dūlo karčias asaras.

Išeitų, kad jankių lyderių visai nepaisoma, kad jie tuo atstumiama 100 milijonų pačių geriausių, patikimiausių anti-bolševikinių sąjungininkų, kai tuo pačiu laiku dėdės Samo diplomacija — keliaklūpščiauja dėl kelių kliputinių spalvotų ir nelabai patikimų sąjungininkų Vid. ar Tolim. Rytuose, liaupsinant tai, kaip labai didelius Dulles laimėjimus. Kai JAV Kongresas, iššaukęs daug šimtų milijonų dolerių apgaulingų neutralistų selpinimui dabar atmeta vos 20 milijonų paramą egzilių veiksmams, pasiūlytą demokrato Paul Douglaso, didelio lietuvių draugo, tuo dar kartą parodo, kad dabar JAV lyderiai — neturi didesni valstybingumo nuovokos ir kad JAV — nejuokais pasinešusi ir koegzistencijai rūpindamasi betkuria kaina neprarasti Ivano — meikos šypsenų, net prazudant geriausias laika, kur dar buvo ilka, pažaboti bolševizmo vizijas — per 10 metų valdyti Euraziją, o po 25 metų — užvaldyti pasaulį (ir tai — vien šalčio karo bei ekonominė diplomatija).

Aerodrome tikėjaisi pamatyti šimtus iki dantų ginkluotų karievių, priešlektuvines patrankas, patruliuojančius ore „Mig“us. Atvykęs visame aerodrome radau vieną pistoletu ginkluotą policininką. Mandagūs imigracijos valdininkas užantspaudavo pasą, o muitininkai neleidė lagaminui nei atidaryti, tik paklauskė, kiek turi pinigų, tuo pačiu įspėjo, kad Egipte nėra juodosios rinkos, todėl pinigų leidžiama keisti tik legaliose vietose: hoteliuose ar bankuose.

Privaziavus miestą pajutau skurtumą, nes pamaciau dykumę dygstantį palapinių miestą, ginkluotas sargybas, dengtas patrankas (gal rusiškas?), senus amerikoniškus tankus. Prie karievių stovėjo ilga eilė jaunų vyrų su lagaminais — be abejonės, naujokai. Tą pačią dieną Kairo mieste įvykdė bandomasis priešlektuvinis aliarmas, laikraštėje man bebūnant paskelbė karinį apmokymą gimnazijų ir universitetų studentams ir mokomajam personalui. Autobuse sutiktas apysenis egiptiečių karininkas su pasididžiavimu parodė ir rikiuotėje einančius apvalius žaliūkus karieivius: „Kaip tu galvoji, ar jie negali įkristi anglams į kailį? Čia pat jis, kaip ir daugelis egiptiečių vėliau man tvirtino, kad anglai niekuomet nedrįs pradėti karo, nes jų pralaimėjimas, ypač prieš pasaulio opinią būtų tikras. Nuo gimnazisto iki senuko kaimiečio, kiekvienas pabrėždavo, kad kariuomenė iki paskutinio kraujo lašo.

Skurdas ir alkis — egiptiečio palydovai... Vėsinamoje Helipolis Palace hoteliu verandoje valgaus vėlyvus pūgryčius ir žvalgus į prabangias vilas, didžiulius palmių sodus. Paslaugūs ilgais rūbais ir augstomis raudonomis kepurėmis kelnariai pirštų galais laksto apie mane, klausdami ar ko nors dar nepageidaučiau. Staiga iš netolimos mečetės man nareto pasigirsta stiprus (man tiesiog klaukus) balsas: „Allah...“ — tolimesnių žodžių nesupratau, bet tai tris kartus dieną kartojama maldą ir Allah. Sie žodžiai nustelbė man prabangą ir turą, kuris čia Egipte veik visą priklausio švintimaučiams. Čia aš pagalvoju, kad

per tris dienas mano nuomone apie egiptiečius pasikeitė iš pagrindu. Iki šiol, kad ir nenoromis amerikoniškų — anglišku (ir lietuvių kopijuojamų) spaudos koncernų buvo kalama į galvą, jog kraujo ištroškė arabai su bolševikų pagalba tik laukia progos sudoroti vakariečius. Bet čia neradau nei neapykantos, nei keršto, priešingai dar ir šandienė veik kiekvienas egiptietis tiki, kad Amerika jų pusėje.

Dabar prisimenu, kad skrisdamas lėktuvu be mažos žalios žemės žvilgsnio prie Nilo temaujau tik ruktantį smėlį, tas pats smėlis rūko mano aplinktyuose kaimuose netoli Kairo.

„Pažvelk, — tarė jaunas egiptietis, man belankant mirusiųjų miestą, — čia kapų paminkluose gyvena tūkstantčiai Kairo darbininkų šeimų“.

Visur, kur keliau koją, mačiau nepaprastą skurdą, kurį pats nematęs vargu, ar kas nors išvaizduotu. Turiu pabrėžti, kad šiuo momentu, kai mano stalias lūzo apkrautas valgiais, vaisiais ir stovėjo bonka atšaldyto vyno, aš jaučiau jog man karnis gali gerklėje springti, kai iš Egipte gyvenančių dvidešimts dviejų ir pusės milijonų gyventojų veik tiek pat tiegali tik kartą sočiai per savaitę pavalgyti ir neturi padoriai kuo kūną apdengti.

Ar yra komunizmo ženklų Egipte? Tik ikeles koją Egiptan įtemptai bandžiau iestoti prosovietiskų ženklų, kuriuos su dideliu įjirtimu kasdien reklamuoja vakariečių spauda. Pirmąjį užklausaus anksčiau minėtąjį karininką: „Ka jūs galvojate apie sovietus?“ Savo nuomonės jam nebuvaus pasakęs. Jo žodžiai: „Taip, rusai šiandien mūsų pusėje, bet — tarp mūsų kalbant — rusais nedaugiau pasitikim, kaip anglais, kurie yra eksploatatoriai ir melagiai“. Štai mano studento žodžiai: „Mūsų prezidentas Nasseris žino, kad rusai yra bedieviai. Mes egiptiečiai esame religingi žmonės, bet ir mes norime valgyti, o anglai nori mūsų badu numarinti“. Mano vadovas, baigęs Aleksandrijos universiteto archeologijos skyrių, aiškino man, kad Egiptas ir visi arabai neturi kito pasirinkimo, nes anglai ir prancūzai ne tik, kad per šimtmečius laiko pavergę arabų kraštus ir nepritaiko jiems demokratijos, kurią jie taip reklamuoja, bet ir ekonomistai nori numarinti. „Je mis stumia ir rusų glėb nenoromis, nes mes prašome daug kartų pagalbos, o jie visumet atmetė“. Iš keliasdešimt pasikalbėjimų gavau ispūdžių, kad prorusiskai nusistatęsiu veik nėra Egipte. Be to, komunistų partiją patys Nasseris yra uždraudęs. Ji uždaryta ir kituose arabų kraštuose.

Mano naujas bičiulis archeologas išversdavo man Egipto laikraščių. Juose tebevertuojami išsireikimai „geležinio uždangai“, yra nepalankūs žinai apie sovietus ir apie Ameriką, yra ir palankesni, bet prosovietiskieji pasisakymų gali kasdien rasti S. Amerikos ar Anglijos

pasitikejimą. Prancūzijai (tūžimas prieš jankius, manoma, yra logiškas ir netaip mažas. Spauda karštai įrodinėja, kad Dulles diplomatija — „nesuprantama“, ir tai jau nebe šiandien. Nuolaidos Egiptui tik dar labiau paasitrintų krizę prancūzų Alžyre, kur sukilėliams ginklai ir pinigai kaip tik plaukia iš Egipto. Anglijai grėsia nuostoliai dar didesni, nes paasitrėjus konfliktui, Indija ir Ceilonas, simpatizuodami Egiptui, graso ištotti iš Britų Commonwealth, bet jeigu britai to siektų išvengti naujom nuolaidom, tai arabų kraštai pasiruosė nacionalizuoti visas britų naftos koncesijas (ir kuo švelniau pasibaigs Suez konfliktas, tuo greičiau prieš naftai eilė), kurių vertė 8 milijonų dolerių ir laikoma Anglijos gyvybės svarbos interesus. Ispanija atnaujinus Gibraltaro klausimą.

1957 m. žada būti karšti, nors laikinai pavyktų rasti kompromisą dėl Suez. Artim. Rytai žada kairiųjų staigmenų, ir tai, galbūt, artimoje ateityje. Arabų politika, dar pakurstant Maskvą, žada išsprogti, jei ir ne dabar, tai artimiausių kelių metų bėgy. Šalia Vak. Vokietijos ir Formozos bei P. Korėjos išskyla nauja, bene dar labiau pavojinga zona tarptautiniams konfliktams tai — arabų kraštai, kurių centre yra babilinė „Pažadėtoji žemė“ (Palestina). Naujausiu strategų apskaičiavimu, kaip nie kur kitur, šalia Suez ir naftos problemų, čia susikerta ekonominiai, politiniai ir militariniai interesai — Keturių Didžiųjų, tarptautinės žydijos ir fanatiško islamu.

Arabų pragyvenimo standartas labai žemas, tai neuralginis punktas bolševizmo infiltracijai ateity, kur tebera atvira vergų prekyba, narkotikų šmugelis, gerklų pivomas iš patamsių — net saviems, ne tik „giaurams“ — krikščionims. Nelaimė, tokių ugninių barabarų rankose yra — net 60% pasaulio naftos. Mažiau kaip 2 val. oro kelio nuotoly randasi ir Rusijos didieji naftos šaltiniai (Baku ir Grozno, Kaukaze). Netolimajai Egiptą valdo neramūs ir pasipūtę diktatoriaus pulk. Ieit. Nasser, kuriam išsididimo, manoma, daugiau, kaip sveiko proto, svajojant per naktį ir politikos areną išlįsti, kaip 400 milijonų „musulmonų pasaulio“ vadui. Kol kas ir Arabų Lyga, kur Egiptas turi didelį balsą, apsirėmė tik 9 arabų tautos su 40 milijonų galvų, kurių išsididumo gerokai atausino žydų Izraelis prieš kelis metus, (tada tik su 1½ milijono gyventojų), kai žiauriai sulandė eilę mūsų, iš to eilė nesureguliuotų problemų — tebera ir dabar, atseit, tik laikinoji taika.

Rytprūsijos kolonizuoja rusus

Vakary Vokietijoje gyvenančių Rytprūsijų vokiečių laikraštis „Das Ostpreussenblatt“ rašo, jog Sovietai paruošę planą Rytprūsius apgyvendinti rusais. Esą šitoks planas buvęs paruoštas po to, kai Chruščiovas su Bulganiu per Karaliaučiaus uostą vyko į Londoną. Tada tiek Chruščiovas, tiek Bulganas turėję progos pamatyti didžiulius plotus buvusius derlingus Rytprūsijų žemių pavirtusius tyrais. Esą pastaruoju metu tik apie trečdalis Rytprūsijų žemių užstojama. Tada dėl darbo rankų stokos. Prie Sovietų Sąjungos prijungtuose Rytprūsijuose esama, 350 buvusių gyvenviečių šiandien neturintinių nė vieno gyventojų. Tuo tarpu daugiau kaip 400 kaimų ir bažnytkaimių gyventojų skaičius tiek sumažėjęs, kad šiandien tos vietovės tegyvena nuo penkių ligi dvylikos asmenų.

„Das Ostpreussenblatt“ teigimu, bolševikai pastaruoju metu paruošę planą šešerių metų būvyje, iki 1960 metų, apgyvendinti Rytprūsius, atkel

IV Kanados Liet. Diena Windsore

(Atkelta iš 1 psl.)

12 val. 15 min. turėjo vykti liet. evangelikų pamaldos, o 1 val. Norton Palmer viešbutyje įvyko iškilmingi pietūs garbės svečiams pagerbti, kuriuose taip pat dalyvavo tame pat viešbutyje vykusio Liet. Fronto Bičiulių ir LAS suvažiavimų dalyviai, o taip pat šventės programos dalyviai ir kas norėjo, pats už juos užsimokėjęs. Prie garbės stalo sėdėjo (vardinant iš kairės į dešinę): FASK pirm. dr. Nasvytis, CBC Windsor programos atstovas p. J. Hanneite, "Nepr. Liet." atstovas K. Baronas, Clevelando apyl. pirm. Virbickas, "T2" redakt. dr. A. Šapoka, LNT ir LTS pirm. V. Rastenis, LF pirm. prof. J. Brazaitis, KLB Kr. Vald. pirm. B. Sakalauskas, LLK pirm. min. V. Sidzikauskas, Windsoro apyl. pirm. Kačnaskas, J. E. vysk. V. Brizgys, VLIKO pirm. J. Matulionis, gen. konsulas min. V. Gylys, JAV LB Kr. Vald. pirm. St. Barzdukas, Detroito apyl. pirm. Kutkus, LAS Centro Vald. pirm. St. Vyktinas, dr. Ancevičius, Čikagos apygardos pirm. Bajerčius, Londono vyskupo atstovai ir liet. kapelionas kun. Rudzinskas.

Kadangi beveik visi jie buvo paprašyti tarti žodį (išviso net 14), tai pietūs užtruko ilgokai, taip kad nebe labai daug laiko beliko iki

Iškilmingojo akto - koncerto. Jis prasidėjo 6.30 val. ir užtruko net... penketą valandų!

Iškilmingąjį aktą pradėjo apyl. rinkęs pirm., jam pravedti pakvietę detroitietį Danguolę Šepaitę, savo malonių šypsniu ir miela laikysena pelniusią visų dalyvių simpatijų.

Pranešėja Danguolė Šepaitė

Pirmasis kalbėjo miesto burmistras, pradėdamas lietuvišką "Sveiki atvykę į Windsorą!", sveikins miesto ir savo vardą, ta proga ir Lietuvai palinkėjęs

laisvės ir taikos.

Ilgiau kalbėjo federalinės vyriausybės narys, sveikatos ministras ir Kanados delegacijos JT pirmininkas Hon. Paul Martin, kuris savo kalbą pradėjo taip pat lietuvišką kreipiniu: "Brangūs lietuviai!" Jo kalba buvo daugiau politinė. Taika pasauly šiandien priklausanči nuo taiką mylinčių tautų vieningos laikysenos. Šių tarpe lemiančia jėga yra JAV. Kanados vyriausybė vertinanti jos milžinišką įnašą pasaulio taikos išlaikimui ir gerovės kėlimui. Jis tikis, kad vieną dieną atgaus laisvę ir ją dabar praradusios tautos, visi 300 milijonų, kurie jos neteko. J. Tautose esą daug daroma, kad Sovietų Sąj. pripažintų tautų apsisprendimą. Jis pats daug kartų apie tai kalbėjęs JT, 1953 m. Višinskui primygtinai sakęs: "Jei norite parodyti gerą valią, grąžinkite laisvę tams tautoms, kurioms ją atėmėte!" Tikėkim, kalbėjo p. ministras, kad pagaliau visi bus įtikinti, jog laisvė glūdi ne žodžiuose, bet yra gyvenimo reikalas ir kad toms laisvėms, kuriomis mes džiaugiamės, džiaugsis visos tautos, o jų tarpe ir Jūsų tėvų kraštas Lietuva. Kanados vyriausybė, kaip ir kitų kraštų vyriausybės, panaudos visas galimas taikias priemones pavergtoms tautoms išlaisvinti.

Kalba buv odag kartų peitraukta gausiais plovimais. Antroji akto dalis vyko jau lietuvių kalba. Čia sveikinimus bei linkėjimus pareiškė JAV LB Kr. Vald. pirm. St. Barzdukas, KLB Kr. Vald. pirm. B. Sakalauskas, min. V. Gylys, LLK pirm. V. Sidzikauskas, J.E. vysk. Brizgys ir VLIKO pirm. J. Matulionis, pasakęs ypatingai ugningą ir uždegančią kalbą.

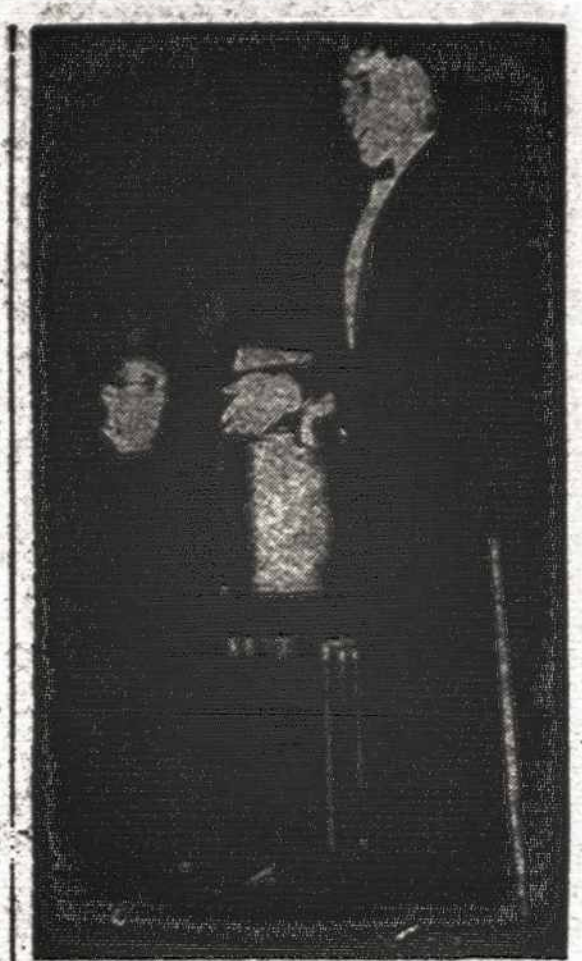
Po to buvo suminėti sveikinimai raštu: Br. Kolumbijos, Fort William, Montrealo apylinkių valdybų, Skautų Tarybų, posėdžiausių tuo pat metu netolimoje stovykloje, diplomato šefo, Kanados, JAV ir Australijos LAS vietininkų, "Nepr. Liet." redaktoriaus ir dar vienas, kurio pranešėja skubotai nepajėgė išskaityti.

Pacijoje akto pabaigoje buvo perskaitytos ir priimtos rezoliucijos - sveikinimai - ilgesnė Kanados ministeriui pirmininkui ir trumpesnės JAV prezidentui bei Valstybės sekretoriui. Jose reikšiamas protestas dėl Lietuvos pavergimo ir prašoma paremti lietuvių tautos išsivadavimo veiklą.

Toliau sekė

koncertas, kurio programą išpildė TLCh Varpas - mišrus ir vyrų, - sol. V. Verikaitis ir net 3 tautinių šokių grupės: Detroito, vadov. G. Gobienės, Toronto liet. skautų, vadov. A. Šadeikienės ir Clevelando "Grandinėlė", vadov. L. Sagio. Jie visi pašoko net-9 šokių.

Varpo mišrusis choras pradžioje pasirodė su 5 liet. dainomis, o pabaigoje su 5 ištarko-

Sol. V. Verikaitis dainuoja, akompanuoja Leo Barkin.

mis iš operų (abiejose dalyse pridėjo po vieną bisui). Vyrų choras sudainavo du lietuviškus dalykus ir dvi ištarkas iš operų. Sol. V. Verikaitis per pirmą išėjimą padainavo 3 lietuviškas dainas, o per antrą išėjimą po ištarką iš dviejų operų.

Koncerto programa buvo neabejotinai augsto lygio, bet per daug perkrauta: 14 dalykų chorams, 5 dalykai, jų tarpe dvi ilgos arijos, solistai ir net 9 šokiai trimis šokių vienetais! O nelaimė! ir vidurį dar buvo įterptas sportinių žaidynių uždarymas

bei laimėtų dovanų išdalinimas, kuris iš kantrių dalyvių atėmė dar visą valandą laiko. Dalyvių buvo berods 1.700, tai kiek valandų buvo sugaišta išviso? Pasikartoję 1954 m. Toronto tokios pat šventės vaizdas. Argi negalima dovanas sparčiau išdalinti? Argi negalima visus laimėtojus išrikiuoti scenoje, pasakyti porą reikalingų sakinių, išdalinti dovanas, visus su jomis nufotografuoti ir per 10 ar 20 min. viską užbaigti publikos ovacijomis? Reikia juk ir su ja skaitytis, išvarginimu neišsukti bodejimo si tuo, kuo ji tarėsi galėsianti mielai pasidžiaugti.

IV Lietuvių Diena tenka laikyti puikiai pasisekusia. O publikos laiko branginimo pageidavimas tinka ir visoms ankstyvesnėms L. Dienoms, ir įsimintinas sekancijų organizatoriams. Pirmiausia reikėtų atsisakyti didelio skaičiaus ir ilgų kalbų. Ir ši kartą buvo kalbų, kurios truko nebe pageidautas 5 minutes, bet ir visą pusvalandį.

JAV LB ir KLB Kr. Valdybų pasitarimas

IV Lietuvių Dienos proga i Windsorą susirinkus didesniai būriui Liet. Bendruomenės veikėjų įvyko bendras JAV ir Kanados LB Kraštų Valdybų posėdis, dalyvaujant abiem Kr. V. pirm. ir valdybų narių bei apylinkių valdybų pirmininkų. Buvo pakviesti taip pat spaudos atstovai.

Pasitarimą pradėjo KLB Kr. Valdybos pirm. B. Sakalauskas, pakvietęs pirmininkauti JAV LB Kr. Vald. pirmininką St. Barzduką. Pasitarimų buvo pateikti du pagrindiniai klausimai: Pasaulio lietuvių seimo ir Tautinių šokių festivalio, kurį pasivėžė ruošti ateinančią vasarą Čikagos apygarda.

I. Pirmininkaujantis painformavo, kad PL seimo organizacinis komitetas sudarytas ir plečiamas. JAV LB Kr. Valdyba priėjusi nuomonę, kad seimas ruoštinas Niujorke 1958 m., nes kitais metais jau būtų sunku susieti su kokiuo didesniu kultūriniu įvykiu - siūloma tautinė misterija, i kurios pastatymą būtų įjungtos visos turimos scenos meno pajėgos bei chorai ir tautinių šokių grupės. Dar esą numatoma skelbti konkursą misterijai parašyti.

Vieta Niujorkas parinkta esan

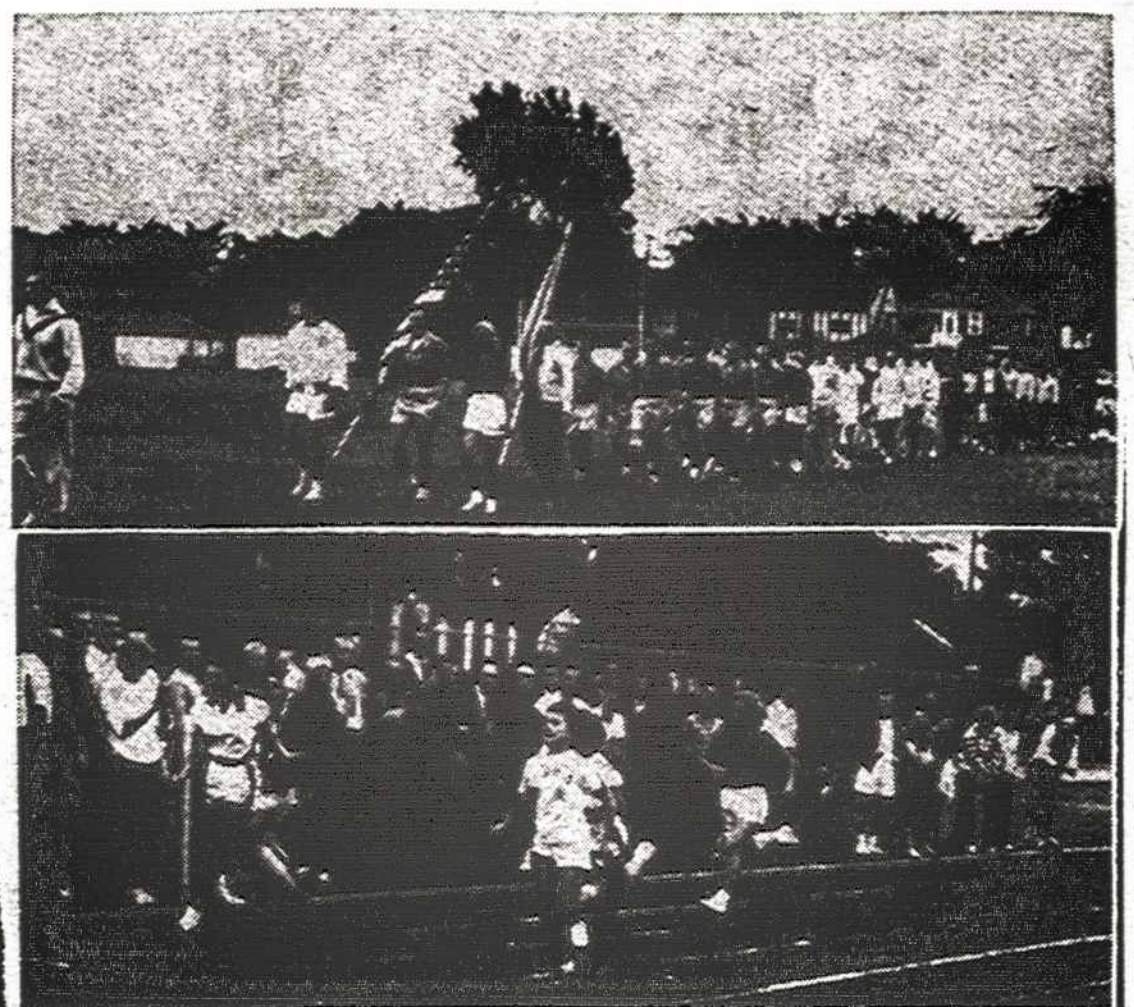
Kadangi LD kvietinių svečių tarpe būna augstų vietos valdžios pareigūnų, tai reikėtų daugiau kreipti dėmesio ir į protokolinius reikalus, ypač i tokių asmenybių titulavimą. Atsiminkime, kad anglosaksiskame pasauly protokolo ir etiketo reikalai labai vertinami ir pagal juos dažnai sprendžiama apie žmones.

Visos šventės iškilmės buvo Amerikos Balso reikalui P. Labausko užrekorduotos. Svečiai praleido tikrai mielų porą dienų ir organizatorių bei windsoričių ir detroitiečių miela svetingumą dar ilgai minės.

Prisimintinas dar windsoričių nuopelnas savąją šventę plačiai išgarsinant vietos gyventojų lietuvių tarpe. Dar prieš parodą vietos dienraštis "Star" buvo išspausdinanti bent keli straipsniai, supažindinę skaitytojus su Lietuva, lietuviais ir artėjančia švente bei jos prog-

rama. Šventės pirmąją dieną apie ją buvo pranešta net per CBC radijo tinklą visai Kanadai, o "Star" dienraštis pasirodė du platūs straipsniai apie prasidėjusią šventę ir atidarytą dailės parodą, išspausdinant dvi klisės iš parodos atidarymo kartu su eksponatų pavyzdžiais.

Per Sportinių žaidynių uždarymą buvo pranešta dalyviams skaudi žinia, kad yra įvykusi nelaimė. Sokdama i tolį nusilaužė koją Clevelando "Zaibo" klubo narė, viena geriausių mūsų sportininkių Elvyra Šikšniūtė ir šiose žaidynėse laimėjusi pirmą vietą 50 metrų bėgime. Kadangi ji neturi lėšų gydymuisi, kuris gydytojų nuomone kainuos apie \$1.800, ir nėra apsidraudusi, tai sporto vadovybė paprašė akto dalyvių tam reikalui aukų. Aukojama buvo gaušiai ir atrodo, turėjo būti nemažai surinkta.

Iš 6-tųjų Šiaurės Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių vaizdų

Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavimas

JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavimas Windsorą rugsėjo 1-2 d. praėjo rekolekcinio susikauptimo nuotakoje. Šis suvažiavimas, specialiai skirtas paminėti 15 metų sukaktį 1941 m. lietuvių tautos sukilimo, ir buvo pasirinktas pagrindinis žaidynių proga, darbinę padėtį ir ateities perspektyvas. Tam atliko ir trys pagrindinės paskaitos su diskusijomis: prof. J. Brazaičio "Rezistencijai 15 metų", min. V. Sidzikausko - "Politinė padėtis ir laisvinimo darbai" ir jauno psichologo dr. V. Vynganto gili ir reikšminga studija "Generacijų bendradarbiavimo gairės".

Suvažiavimas vyko JAV ir Kanados lietuvių susitarinimo šventės metu Windsoro Norton Palmer viešbutyje, dalyvavo virš 90 registruotų bičiulių iš Čikagos, Waterburio, Clevelando, Detroito, Toronto, Niujorko, Windsoro kuopų bei iš kitų vietovių. Ypač malonu buvo matyti svečius iš Švedijos, bičiulį Pajaujį su žmona. Su Europos bičiuliais suvažiavimą sujungė magnetofoninės juostos pagalba perduoti svarbiausi momentai iš Europos LF bičiulių studijų dienų šią vasarą.

Prof. Brazaitis, LFB CV

pirmininkas, savo paskaitoje, peržvelgęs lietuvių rezistencijos kelią, kuriame keitėsi priešai ir sąlygos stengėsi sunaikinti lietuvių tautą ir valstybę, stato sekancias gaires LFBiulių veikimui:

1. Stebėti ir vertinti pagal naują Lietuvai,
2. Vertinti darbus, o ne titulus,
3. Tvarkyti pagal teisę ir teisingumą.

Tautos atžvilgiu - galioja nutarimas, kuriuo pasisakoma už bendrą politinę vadovybę laisvinimo darbe, bet kol to nėra, dirbti pagal galimybes. Lengvinti tautos būvį savo siuntiniais.

Organizacijos atžvilgiu - toliau susiduriant, vykdyti konkrečius uždavinius, kad mūsų mintys prigytų visuomenėje. Po paskaitų ir pranešimų iš vienetų diskusijose buvo prieita išvados, kad bent tuo tarpu grįžimui i VLIKą sąlygos nėra pasikeitusios. Suvažiavimas, užtyręs CValdybos veiklą i liniją santykiuose su VLIKu ir kitomis organizacijomis, pasisakė už vieningą, bendrą laisvinimo vadovybę ir atvėrimą plačiau durų jaunimui i laisvinimo veiklą.

Sekdami Niujorko ir Čikagos pėdomis, waterburiskiai sukėlė dvi stipendijas po \$300, kurias šio suvažiavimo metu Waterburio energingasis pirm. Smulskytys įteikė studentėms bičiulėms: Žoanai Jonušaitytei ir Aldonai Kalvaitytei.

Tai buvo jaudinantys momentas. Dar labiau dalyvius sujaukino ir nevienam asarą išspaudė suvažiavimo pabaigoje solistas Vaclovas Verikaitis puikiai atlikęs diena pritaikintą Naujojo dainą "Oi, neverk motuše!". Be to, jis dar sugiedojo VI. Jokubėno "Liūdnas eilėraštis" ir Gaidelio "Mes žengiam i laisvę". Jam akomponavo Leo Berkin.

Prof. A. Damušius savo

pasakojimu perkėlus suvažiavimą i 1941 m. sukilimo dienas Kaune ir jų nuotaiką, be to, bič. Pajaujui apibūdinus dabartinių laisvės kovotojų nuotaikas, priiminus mūsų žuvusius ir perdyboms.

(Nukelta i 8 psl.)

Lietuva pagal okupanto duomenis

(ELTA) Šių metų pavasarį Sovietų Sąjungoje išleistas statistikos leidinys "TSRS liaudies ūkis". Šiame leidinyje yra šiek tiek duomenų, kurie tačiau gana šykštūs, apie pavergtąją Lietuvą. Būdingesnius, liečiančius pavergtąją Lietuvą, bus bandoma peržvelgti, juos sugrąžinant su Lietuvos laisvės meto atitinkamais duomenimis.

Teritorija. Bolševikų duomenimis pavergtosios Lietuvos teritorijos plotas apima 65.000 kvadratinų kilometrų.

Nepriklausomybės meto teritorija, be Vilniaus krašto, sudarė 55.670 kvadratinų kilometrų.

Gyventojai. Sovietų duomenimis pavergtoje Lietuvoje 1956 m. pradžioje buvo 2.700.000 gyventojų. Tame pačiame plote, bolševikų duomenimis, 1940 m. buvo 2.900.000 gyventojų.

Žemės ūkis. Sovietų leidinyje šiek tiek pateikiama duomenų apie pavergtosios Lietuvos žemės ūkį. Tačiau tie duomenys toli gražu nėra pilni ir jie nesudaro sąlygų įžvelgti pavergtosios Lietuvos žemės ūkio pajėgumą. Kai kurie pateiktųjų duomenų kelia abejonių. Kiek pilnesni duomenys yra apie kolchozų žemės plotus, kolchozininkų sodybinių sklypų apimtį, pasėlių plotus.

Kolchozų žemės ūkio apimtis: 3.400.000 ha. Kolchozininkų sodybinių sklypų - 200.000 ha. Kadangi kolchozininko šeimai išskiriamas 60 arų sodybinis sklypas, tai pavergtosios Lietuvos kolchozuose turėtų būti apie 333.000 šeimų. Bolševikų teigimu i kolchozus buvę sujungta apie 400.000 sodybų.

Lietuvos laisvės metais, be Vilniaus krašto, buvo 287.380 ūkių, kurių dalį bolševikai sušaldė, išdalindami bežemiams žemės ūkio darbininkams. Tuo būdu ūkio sodybų skaičius padidėjo. Vėliau veik vis tie ūkiai buvo sujungti i kolchozus.

Pavieniai ūkiai. Minėtame Sovietų statistikos leidinyje pateikta duomenų, rodančių, jog pavergtoje Lietuvoje 10.000 ha žemės priklauso paviniams ūkiams. Taigi, iš 287.380 Lietuvos laisvės meto ūkių, kurių naudojamos žemės plotas sudarė 3.781.400 ha, teišliko i kolchozus neįjungtų žemdirbių tik 0,027 dalis. I kolchozus neįjungti dažniausiai ūkeliai, esą miškų iškarpose bei sunkiai prieinamuose pelkynų pakraščiuose.

Naudojamos žemės plotas apimam 3.900.000 ha. Tą plotą sudaro kolchozų žemės, kolchozininkų sodybinių sklypai, ir sovchozų (valstybinių ūkių) žemės.

Lietuvos laisvės metais, be Vilniaus krašto, naudojamos žemės buvo 3.781.400 ha. Sovchozų, kurių pavergtoje Lietuvoje yra 71, žemės plotas: 300.000 ha. Darbininkų ir tarnautojų daržams - 20.000 ha. Pasėlių plotai. Palyginus laisvės metą, pavergtoje Lietuvoje pasėlių plotai yra sumažėję, nors pavergtosios Lietuvos teritorinis plotas yra padidėjęs 933.000 ha. Taigi, nors Lietuvos laisvės metais teritorijos plotas buvo 933.000 ha mažesnis, tačiau pasėlių buvo pasėjama daugiau, negu kad pavergtoje Lietuvoje. Ypač pastaraisiais metais pasėlių plotai pavergtoje Lietuvoje vis mažėja, nežiūrint akcijos pasėlių plotus didinti. Pavyzdžiui

1955 metais buvo užsėta 2.055.000 ha, kai tuo tarpu Lietuvos laisvės laikotarpyje pasėlių plotai kas metai siekė su viršum 2.320.000 ha.

Kiek ir kurių kultūrų pavergtoje Lietuvoje sėjama, duomenų minėtame leidinyje nėra. Tenurodyti kviečių pasėlių plotai, kukurūzų ir bulvių. Pavyzdžiui kviečiais 1955 m. buvo užsėta 168.000 ha, arba 35.000 ha mažiau, negu laisvės metais.

Bolševikų duomenimis bulvėmis pavergtoje Lietuvoje užsodinami šiek tiek didesni plotai, negu laisvės metais. Tačiau koks gaunamas derlius, apie tai sovietiniai statistikai nutyli.

Gyvulių ūkis. Pateikta šiek tiek duomenų apie pavergtosios Lietuvos gyvulių ūkį. Tie duomenys rodo, jog pavergtosios Lietuvos ūkis didžiausio nuokričio buvo pasiekęs 1951 m. Tai buvo paseka prievarta vykdytos žemės ūkio kolektyvizacijos, i kolchozus jungimo.

Bolševikų duomenys

Metai,	Galvijų,	Karvių
1941	1.054.000	782.000
1951	731.000	504.000
1955	994.000	558.000

Lietuvos laisvės m. duomenys: 1939 1.239.890 814.590

Sie duomenys būdingi dvejopu požiūriu. Pirmiausia jie parodo didžiulį karvių skaičiaus sumažėjimą, įvykusį Lietuvos ūkio prievartinio kolchozinimo pasekoje. Gi 1941 m. duomenys rodo bolševikų neobjektyvų operavimą statistiniais skaičiais. "Sovietų liaudies ūkis" leidinyje nurodoma, kad 1941 m. tiek (1.054.000) gyvulių buvę dabartiniame plote, kai tuo tarpu tais metais Lietuvoje, be Vilniaus krašto, galvijų buvo daugiau, negu nurodoma bolševikiniam leidinyje.

Kiaulių ūkis. Bolševikų duomenimis 1941 m. buvo 1.068.000 kiaulių, 1951 - 723.000, 1955 - 1.260.000.

Lietuvos laisvės meto duomenimis 1939 m. buvo 1.272.060 kiaulių.

Bolševikų duomenys, kuriais bandoma nusakyti kaulių ūkio būklę pavergtoje Lietuvoje, išskyrus 1951 m., rikiuojasi su Lietuvos laisvės meto duomenimis. Tie duomenys kelia kai kurių abejonių. Ir ne dėl to, kad jie veik sutampa su Lietuvos laisvės meto duomenimis, bet dėl to, kadangi pavergtosios Lietuvos komunistinė spauda sukelia įtarimą tais duomenimis tikėti. "Tiesoje" nuolat rašoma apie eilę kolchozų, net apie ištuštus rajonus, kuriuose kaulių ūkis atsilikęs. Tuo tarpu pavyzdiniams rajonams, išauginusiems daugiau kaulių, kas metai skiriamos raudonosios pereinamosios vėliavos. Tačiau vadinaujamų pavyzdinių rajonų pasiekti rodikliai kaip tik rodo, jog ir jie dažniausiai nėra pasiekę Lietuvos laisvės meto lygio. Visą tai ir kelia įtarimą bolševikų leidinyje paskelbti duomenys apie kaulių skaičių pavergtoje Lietuvoje.

Pramonė. Sovietų liaudies ūkio" leidinyje apie pavergtosios Lietuvos pramonę didžiulia duomenų išreikšta procentais. Tai bolševikų įprasta gudrybė. Ir tik labai maža duomenų, nusakanti vienos ar kitos pramonės srities gamybos apimtį. Tais

(nukelta i 7 psl.)

Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS

Čia rasite visiems sezonams didžiausią pasirinkimą iš naujausių modernių anglišku medžiagų. Vyrų ir moterų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos. Taip pat čia gausite siuntimui i Europą geriausių anglišku medžiagų nupigintų net iki 50 procentų.

1299 DUNDAS ST. W. TORONTO, ONT.

Tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar.

I LIETUVA,

LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir SOVIET. RUSIJOS KRASTUS GALITE SIUSTI SAVO PADARYTUS APDRAUSTUS RŪBŲ, VAISTŲ IR KITŲ DALYKŲ

SIUNTINIUS

PER

MAZAR TRADING CO

852 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. EM. 3-5520
HAMILTONE: 65 GORE ST., TEL. JA. 9-5695

Muitas apmokamas pas mus.

Gavėjas nemoka nieko!

Siuntėjai, kurie atneš savo parengtus siuntinius iki 19 sv. 4 unc. svorio, nemokės daugiau maito ir persiuntimo mokesčių, kaip \$27 - \$33.

Gyveną ne Toronte gali pasiųsti mums parengtą siuntinį iki 19 sv. svorio. Apmokėsite, gavę mūsų sąskaitą.

Krosnys - Gazai - Alyva - Anglys

CONVERSION BURNERS - gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI - gazo ar elektros. Šaldytuvai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" - gazo ar elektros. Šaldytuvai - gazo ar elektros. Visų rūšių remonto darbai.

ROSE HEATING - TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė - 723 Gerrard St. E.

Savininkai ZALECKIAI

Telefonas HA. 1623.
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

PARDUODAMI 2 lotai 100 x 117½ pėdų kiekvienas. Tik 200 pėdų nuo Lake Simcoe ežero.

Kreiptis i L. P. Krilavičių, Telefonas Rochers Point 184M

Vasarvietė "MERCURY LODGE"

LAIVELIAI • KABINOS • KAMBARIAI
109 Orchard Beach randasi rytinė Lake Simcoe pusėj, 1 mylia i šiaurę nuo Keswick, Ont. Autobusai privažiuoja prie vietos. Sav. L. P. Krilavičiai. Telefonas: Rochers Point 184M.

Mann & Martel Real Estate

MES BUVOME PRIVERSTI ATIDARYTI VAKARINEJE Miesto DAILYJE NAUJĄ REAL ESTATE ĮSTAIGĄ, KAD GALETUME APARTAMENTUS NAUJAI GAUSEJANČIUS NUOSAVYBŲ PIRKIMO BEI PARDAVIMO PRASŪMUS. REIKALINGA MOKĖTI SUSIKALBĖTI ANGLISKAI IR TURĖTI MAŠINĄ. PIRMA SAVAITĖ MES APMOKYSIME JUS PARDAVINĖTI NUOSAVYBES. TAD STOKITE I TORONTO AUGŠČIAUSIAI APMOKAMAS REAL ESTATE PARDAVEJŲ EILES. KVALIFIKUOTIEMS PARDAVEJAMS DUODAMI AVANSAI.

Skambinkite LE. 4-8481

ir klauskite menedžerio Mr. ALLBUTT

Pavergtoje tėvynėje

Apie Kuršių Neringą specialų straipsnį Michailovo komiteto leidžiamam „Už Sugrįžimą“ parašė B. Elertienė. „Klaipėdos krašto tautos muziejaus mokslinis bendradarbis“. Apie Juodkrantę ji rašo: „Juodkrantėje yra žvejų artelė, tinklų dirbtuvė. Puikiose vilose išsilaikymo plaukiojimo jūreiviai (rusai? Red.) su savo šeimomis. Miško viduryje esančioje pionierių stovykloje vasarą išsilaikyti vaikai“.

Pervalkoje ir Preiloje mini tik žvejus.

„Nida nukentėjo Didžiojo Tėvynės karo metais. Nebėra čia turtingo etnografinio muziejaus, apgriautas vokiečių rašytojo Tomo Mano namelis.“

„Nidos gyventojai — suvažiuoję iš įvairių Lietuvos vietų žvejai. Čia galima išgirsti kalbant ir kuršišką, ir aukštaitišką, ir dzūkų tarmę“.

Vadinasi, Nida taip pat nebe vasarvietė. Kur ten leis žmones prie jūros. Dar gali pabėgti...

Panevėžio cukraus fabrike pradėtas gaminti smulkus cukrus iš cukrinių nendrių pusfabrikacijos. Įmonėje pirmąjį metų mėnesį iš gaminių išvežta 100 tonų.

Lietuviai komunistai rašytojai kelionėje aplink Europą. Liepą pabaigoje Sovietų Sąjungos turistų grupė išvyko motorlaisiu „Pobieda“ kelionės aplink Europą. Turistų tarpe buvo komunistų patikėtinių ir iš pavergtosios Lietuvos: Guzevičius, Mielaitis, V. Reimeris, Svėdas.

Amžinas deklamavimas apie „broliškus lietuvių tautos ryšius su rusų tauta“ įneštas ir į kompozitoriaus Vytauto Klovo naują operą „Pilenai“, kur nei šio, nei iš to įvestas rusų kunigaikštis Danyla Margirio dukters Eglės mylimasis ir jo palydovas Patikas, kuris pasakoja apie Aliosą Popovičų. Šie rusai Pilenų tragedijoje yra visiškai neistoriški ir įvesti tik rusams išgarinti. Libreto autorius J. Mackonis.

Gyvenamųjų namų statyba, kaip rašo žurnale „Komunistas“ J. Maniūsis, dabartinėje Lietuvoje labai brangi. Vienas kvadratas ploto ateina per 1000 rublių. T. y. statant namuką 6x8 metrų ploto, tenka išleisti apie 50.000 rublių. Dėl to namų daug negali būti statoma.

Klaipėdos teatro 10 metų jubiliejus išpuolė birželio 17 d. Ta proga apdovanoti garbės raštais šie aktoriai: L. Kerniūtė, E. Plautaitė, A. Ienatavičiūtė, J. Pajauskas, V. Gruodytė, S. Ratkevičius, E. Cepulis, V. Kancleris ir direktorius B. Juškevičius. Jubiliejaus proga pastatyta premjera B. Sruogos „Apyaušrio dalia“.

Kuršių rajone, sakoma, netoli rajono centro, esanti pradėta drenazo vamzdžių fabriko statyba. Per metus fabrikas pagamins 25 milijonus drenazo vamzdžių ir 5 milijonus čerpių.

J. Bilionis rašytojas II t. Red. M. Lukšienė ir P. Pečiūnaitis. I t. buvo išspausdinta grožinė kūryba ir literatūrinės kritikos dalykai, o II t. — publicistika ir laiški.

Autobusai. Iš Vilniaus į Palangą kasdien leidžiami 2 autobusai. Iš Kauno į Klaipėdą — 2. Iš Marijampolės per Alytų eina į Vilnių du autobusai: per Kauną ir Vilnių yra pigiau.

Taksi Vilniuje bus apie porą šimtų. „Zisu“ pravažiavimas mieste vieno km kaštuoja 2 rublius.

„Pobieda“ — pusanatro. Vyksiant taksu ir užmiesti, tenka mokėti už abu galus. Iš Kauno į Marijampolę taksu nuveža kartais už 10-12 rublių kiekvieną, jei susidaro pilna mašina. Mat ir taksu šoferiams reikia atlikti nuostatytoji „plana“ ir skirtą „išvežio normą“.

Kelias Lietuvoje taiso kolūkiai. Darbo priemonės — vežimus ir sunkvežimius — duoda kolūkius.

Kėdainiuose pradėjusi veikti nauja pieno perdirbimo įmonė, kuri gaminsianti kondensuotą pieną ir pieno miltelius. Plokskelinis pastatorius esąs gautas iš Maskvos, o aparatas kondensuotam pienui gaminti iš Vokietijos.

Kauno medicinos mokykla Nr. 1 išleidusi šiemet 310 „specialistų“ — akušerių, farmacininkų, felferių — laborantų, felferių — akušerių ir sanitarinių felferių.

Lazdijų MTS direktoriui Veličkio pareikštas papeikimas, o stoties vyr. agronomas Šnioka atleistas iš pareigų už nepakankamą kukurūzų auginimo priežiūrą.

Lietuviai komunistai rašytojai kelionėje aplink Europą. Liepą pabaigoje Sovietų Sąjungos turistų grupė išvyko motorlaisiu „Pobieda“ kelionės aplink Europą. Turistų tarpe buvo komunistų patikėtinių ir iš pavergtosios Lietuvos: Guzevičius, Mielaitis, V. Reimeris, Svėdas.

Amžinas deklamavimas apie „broliškus lietuvių tautos ryšius su rusų tauta“ įneštas ir į kompozitoriaus Vytauto Klovo naują operą „Pilenai“, kur nei šio, nei iš to įvestas rusų kunigaikštis Danyla Margirio dukters Eglės mylimasis ir jo palydovas Patikas, kuris pasakoja apie Aliosą Popovičų. Šie rusai Pilenų tragedijoje yra visiškai neistoriški ir įvesti tik rusams išgarinti. Libreto autorius J. Mackonis.

Gyvenamųjų namų statyba, kaip rašo žurnale „Komunistas“ J. Maniūsis, dabartinėje Lietuvoje labai brangi. Vienas kvadratas ploto ateina per 1000 rublių. T. y. statant namuką 6x8 metrų ploto, tenka išleisti apie 50.000 rublių. Dėl to namų daug negali būti statoma.

Klaipėdos teatro 10 metų jubiliejus išpuolė birželio 17 d. Ta proga apdovanoti garbės raštais šie aktoriai: L. Kerniūtė, E. Plautaitė, A. Ienatavičiūtė, J. Pajauskas, V. Gruodytė, S. Ratkevičius, E. Cepulis, V. Kancleris ir direktorius B. Juškevičius. Jubiliejaus proga pastatyta premjera B. Sruogos „Apyaušrio dalia“.

Kuršių rajone, sakoma, netoli rajono centro, esanti pradėta drenazo vamzdžių fabriko statyba. Per metus fabrikas pagamins 25 milijonus drenazo vamzdžių ir 5 milijonus čerpių.

J. Bilionis rašytojas II t. Red. M. Lukšienė ir P. Pečiūnaitis. I t. buvo išspausdinta grožinė kūryba ir literatūrinės kritikos dalykai, o II t. — publicistika ir laiški.

Autobusai. Iš Vilniaus į Palangą kasdien leidžiami 2 autobusai. Iš Kauno į Klaipėdą — 2. Iš Marijampolės per Alytų eina į Vilnių du autobusai: per Kauną ir Vilnių yra pigiau.

Taksi Vilniuje bus apie porą šimtų. „Zisu“ pravažiavimas mieste vieno km kaštuoja 2 rublius.

„Pobieda“ — pusanatro. Vyksiant taksu ir užmiesti, tenka mokėti už abu galus. Iš Kauno į Marijampolę taksu nuveža kartais už 10-12 rublių kiekvieną, jei susidaro pilna mašina. Mat ir taksu šoferiams reikia atlikti nuostatytoji „plana“ ir skirtą „išvežio normą“.

Kelias Lietuvoje taiso kolūkiai. Darbo priemonės — vežimus ir sunkvežimius — duoda kolūkius.

Kėdainiuose pradėjusi veikti nauja pieno perdirbimo įmonė, kuri gaminsianti kondensuotą pieną ir pieno miltelius. Plokskelinis pastatorius esąs gautas iš Maskvos, o aparatas kondensuotam pienui gaminti iš Vokietijos.

Kauno medicinos mokykla Nr. 1 išleidusi šiemet 310 „specialistų“ — akušerių, farmacininkų, felferių — laborantų, felferių — akušerių ir sanitarinių felferių.

Lazdijų MTS direktoriui Veličkio pareikštas papeikimas, o stoties vyr. agronomas Šnioka atleistas iš pareigų už nepakankamą kukurūzų auginimo priežiūrą.

Rugsėjo 7 d., penktadienis,

visus maloniai kviečiame atsilankyti | pirmąjį rudens sezoną

šokių vakarą Hamiltonė,

kuris įvyks
VOKIEČIŲ SALEJE, 863 KING ST. EAST.
Gros BENNI FERRI orkestras!
Veiks stiprių ir silpnų gėrimų bufetas!
Veiks viena turtingiausių loterijų!
Pelnas skiriamas skautų veikimui paremti.
Pradžią 8 val. vak. Pabaigą 12.30 val. naktį.
Skautų Rėmėjų Komitetas.

HAMILTON Ont

„Nemažiau penkinės šalpai!“

SF rinkliava pradėdama rugsėjo 15 d. ir tęsis iki spalio 15 d. Malonūs tautiečiai prašomi atlikti savo metinę artimo meilės pareigą vargstantiems Vokietijoje ir neatstumti aukų rinkėjo tušiomis.

„Nemažiau penkinės šalpai!“ sūkiu rinkliava praėjusiais metais davė arti tūkstantines. Žinodami hamiltoniečių ypą jautria širdi šalpos reikalams, tikimės, kad penkinį skaičius šiemet žymiai padidės, o tuo patiu ir bendra suma šalpai bus impuojanti.

Neatsikabinėkime siuntinių siuntimu Lietuvon ir pan. Džiaugiamės galį padėti savo artimiesiems, bet negalime užmiršti ir tu, kurie dėl ligos ar senatvės negalėjo emigruoti ir kurių vargas gali būti palengvintas tik mūsų visų bendromis jėgomis.

Tikimės jūsų, mieli hamiltoniečiai, visuotinės paramos ir pritarimo.

SF Hamiltono k-ias.

Lietuvių Namai Hamiltone po kelių metų nebrandų bandymų, sakytų, įėjo į veržlį ir dinaminę fazę. Kaip tas mažytis iš uolų prasiveržęs upelis nuolatine, nors mažą, srove vis veržiasi ir priekį!

Sia savaitę malonu vėl supažindinti su 4 namų fondo nariais. Po \$100 pasakyte: Bajoraitis Juozas, Blekaitis Juozas, Varnas Ignas ir Šešelgis Vladas. Priimant dėmesinį šį skepticizmą, kuris dar jaudinamas daugelyje mūsų kenciančios tautos narių, kiekvienas naujas narys yra svarbi rūdų, lenkiančių NF svarstykles ir gerąją pusę.

Rasancijam labai daug tenka susidurti su hamiltoniečių lietuvių ir išsikabinti Tautos Namų reikalu. Visuotinė nuomonė — apie 80-90% — lietuvių namų Hamiltonui reikia. Beabejojant, pasitaiko vienas kitas, kuris tuo reikalu griežtai pasisako neprisidėjęs, bet išsikabėjęs giliau tuo reikalu, savo nuomonei paremti jokio argumentu nesuranda. Manytiau, kad šiam reikalui įsisiūbavus ir kiekvienas namų priešininkas kapituluos.

Namų charterio gavimas atidėtas iki visuotinio narių susirinkimo, kuris numatomas spalio mėn. pradžioje. Siuo reikau D. Brechmanas lankėsi Toronte valdžios įstaigose ir patyrė, kad jam gauti kiliūčių nėra. Reikia tik pristatyti 5 v-bos narių parašais patvirtintą atitinkamą anketą. Kadangi dabartinė NF v-ba ne narių rinkta, tad reikia laukti visuotinio susirinkimo, kuris arba išsiskirs naują v-bą, arba patvirtins esamąją.

Po visuotinio susirinkimo su pagalba vietinio advokato, Namų Fondo įregistravimo klausimas išsprendžs trumpu laiku.

Liet. g-joms remti būrelių vadovai maloniai prašomi rėmėjų aukas pristatyti k-jos išdinin-kui iki rugsėjo 10 d.

Hamiltonas galį džiaugtis, turėdamas savo tarpe nuolatinių skrajojantį knygnešį Zigimą Orvidą, kurio dėka lietuviška kny-

ga mūsų kolonijoje nuolat yra gyva.

Sia vasarą stambiausi jo knygu pirkėjai buvo Drasutavičiai iš Kirkland Lake, Ont., rugp. 7 d. iš karto nupirke liet. knygu už \$84.75 ir hamiltonietis Martišius Gediminas, liepos 25 d. už \$39.

Bė knygu, pas Z. Orvidą galima įsigyti gražių medžio drožinių, gintaro išdirbinių ir kitų dovanėlių, kurios įvairiomis progomis labai tinka atžymėjimui savo draugų suaktyvinių, vardadienių ar kitų šeimoms švenčių.

Jurgis ir Liuda Stungevičiai

S.M. RUGSEJO 8 D., ŠEŠTADIENI, 5 VAL. P. P.

ST. CATHARINES MIESTE

slovakų salėje (Page Street ir Welland Ave. kampas)

rengiama Niagaros pusiasalio lietuvių

TAUTOS ŠVENTĖ

Specialiai atvykęs kalbės VLIKO pirmininkas J. MATULIONIS.

Programoje dalyvauja solistė M. VILCIAUSKAITE.

Sokiams gros įdomi muzika, gausus bufetas, loterija ir kiti margumynai. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

St. Catharines ir Wellando apylinkių valdybos.

NIAGARA PUSIASALIS

Tautos šventės minėjimas.

Geresniam susibendravimui šiais metais rengiama tradicinė Tautos šventė visos pusiasalio kolonijos St. Catharines, rugsėjo 8 d., šeštadienį, Slovakų salėje (Page Street ir Welland Ave. kampas). Paskaita skaityti specialiai atvykęs iš Niujorko žymus visuomenininkas bei kovotojas už lietuvių tautos laisvę, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas J. Matulionis. Meninė dalį išpildo viešnia iš Toronto sol. M. Vilčiauskaitė. Po programos, grojant puikiam orkestrui, seks linksmoji dalis — šokiai, bufetas, loterija ir kiti įvairenybės. Pradžią 5 val. p.p.

Didesniam išsilavinimui Niagara pusiasalio (Welland, Niagara Falls, Port Colborne ir St. Catharines) ir apylinkių lietuvių susitarė šią šventę ruošti kartu. Todėl prisiminti pavergtosios tautos kruvinąją kelią, dalyvaukime šiam Tautos šventės minėjime už tuos, kurie neturi laisvės, bei teisiu laikytis lietuviškų tradicijų. Nepalikime namuose nei priaugusiojo jaunimo. Savosios kalbos žodis ir lietuviška daina primins jiems tėvų ir protėvių per šimtmečius sukurtą tautinę kultūrą. Padėkime pamilti mūsų tėvynę, kurią me nematė. Lietuviška daina nukels visus į žaliasias Nemuno pakrantes, Didžiųjų Lietuvos kunigaikštis piliis.

Pagerbime savo kolonijos kalbėtojas sveči skaitlingai dalyvaujami šioje šventėje ir parodykime vieningumą siekiant augščiaušiojo tikslo: numesti vergijos pančius ir turėti Laisvę! — Nepriklausomą Lietuvą!

KLB St. Catharines ir Wellando apylinkių valdybos.

Varšuva. — Čionykštis radijo kalbėtojas vietoj Stalino prospekto pradėjo vartoti senąjį Uždovo Alejos vardą. Katovicai betgi ir toliau tebevadina Stalino grodu.

Sis skelbimas yra vienas iš skelbimų serijos, skirtų tam, kad kiekvienas kanadietis geriau pažintų Kanadą.

PAŽINKITE SAVO KANADĄ

GELEŽIES RŪDA

Kanada geležies rūdos pagaminimo kiekiai užima aštuntą vietą pasaulyje. Nors Jungtinės Amerikos Valstybės yra didžiausias Kanados geležies rūdos pirkėjas, bet taip pat nemažas kiekis yra perduodamas ir kitoms šalims, kaip Vokietijai. Dėl potogių rūdos pristatymo sąlygų, nemaža geležies rūdos, iškasamos Britų Kolumbijoje, perduodama Japonijai.

1955 m. Kanadoje pasiekė geležies rūdos pagaminimo rekordą, nes tais metais pradėtos eksploatuoti naujos Labradoro-Quebeko rajono kasyklos. Kai St. Lawrence vandens kelias bus užbaigtas, vien tik Labradoro-Quebeko kasyklos kasmet pagamins dvidešimt milijonų tonų geležies rūdos.

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, baldai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlių ar prašykite mūsų kairoraščio paštu.

Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS

698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.

Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekybos tinklas.

MOLSON'S CROWN & ANCHOR Lager

BREWERY LIMITED

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Am. L. R. Kat. Fed. 50 m. jubiliejinis kongresas šaukiamas spalio 12-14 d. Bostone, Mass. I jį kviečiami visi ALRKF skyriai, visos kat. organizacijos, vienuolynai, laikraščių redakcijos. Kongresui rengti sudarytas komitetas: kom. globėjas kun. Pr. Virmauskas, liet. parapijos klebonas, pirm. kun. J. Žuromskis. Jaunimo posėdžių kom. pirm. kun. A. Kontautas, vyrų — dr. J. Leimonas, moterų — Watkins iš Worcester. Kom. sekr. Pr. Kaladienė, spaudos ir propagandos kom. pirm. K. Mockus. Ruošiamas taip pat specialus leidinys. Kongreso pagrindinis kalbėtojas arkiv. R. J. Cushing.

Stud. ateitininkų korporacija „Kestutis“ spalio 13 d. švęs savo sikūrimo 30 metų sukaktį.

Mažosios Lietuvos klausimas buvo iškeltas JAV kongrese. Rytprūsių vokiečių pastangomis atstovų rūmuose Tennessee ats-tovs Carroll Reece kongresui buvo iškeltas memorandumas, išdėstęs vokiškas revizionistines tezes. I tai balandžio 30 d. atsiliepė Michigan atstovas Thaddeus M. Machrowicz, pateikęs lenkų pažiūrą tuo klausimu. Birželio 13 d. Illinois atst. Timothy P. Sheehan pasirūpino, kad Congressional Record būtų išspausdintas ALT paruostas tuo reikalu memorandumas. Jame apžvelgiama Rytprūsių krašto istorija ir nurodoma, kad tiek etninių, tiek istorinių, tiek ūkininių bei geografinių požiūriu šis kraštas yra artimai susietas su Lietuva, tad jo likimą sprendžiant negali būti apeita lietuvių tautos teisė dalyvauti visuose svarstymuose ir sprendimuose.

Liet. Vyčių seimas pasibaigė rugpjūčio 26 d. Jis išrinko naują vadovybę: dvasios vadas kun. A. J. Kontautas, Boston, Mass., pirm. Walter Ctnikas, Pittsburgh, Pa., I vicepirm. Edvardas Daniels, Worcester, Mass., II vicepirm. Jonas Stokšus, Cikaga, užrašų sekr. Marcelė Onaitienė, Pittsburgh, Pa., finansų sekr. Rita Pinkus, Worcester, Mass., izdin. Jonas Daniels, Boston, Mass., izdo globėjai Edvardas Rudis, Boston, Mass. ir Betty Tucker, Cikaga, ritualo kom. pirm. Juozas Sakaitis, Worcester, Mass., lietuviybės reikalų kom. pirm. Pr. Vaskas, Newark, N.Y., kultūros reikalų kom. pirm. Jonas Stukas, Hillside, N.Y.; sporto reikalų tvarkytojas A. Manstavičius, Cikaga ir J. Sabel, Niujorkas, vyčių sen-draugų organizatorius A. Wassey - Vasiliauskas, Great Neck,

NY.; publikacijos komisija: A. Juknis, Cikaga, Leonardas Valiukas, Los Angeles, Calif., ir Juozas Sadauskas.

Organizacijos garbės nariais pakelti kun. J. Jutkevičius iš Worcester, Mass., ir Juozas Bu-levičius iš Niujorko.

Vyčiai per metus parašo įvairiems politikams ir laikraščiams bent 14.000 laišku, kuriais dėkoja už kurį nors pasitarimą Lietuvai arba skatina tai padaryti. Šitam ir panašioms reik-lams tvarkyti yra sudaryta vad. Lietuvos reikalų komisija.

Bendruomenės gegužinė š.m. rugsėjo 9 d. Liberty parke įvyks pirmoji bet didelė Bendruomenės Gegužinė (pik-nikas), pavadinta „Michigan Lietuvių Sėskrydžių. Programoje „Gabijs“ skaučių tautinių šokių grupė, vadovaujama Al-donos Rastenytės, komiškas sportas, pravedamas sporto klubo „Kovas“, jaunieji akordeonistai Vyt. Marčiukaitis ir Vyt. Petrauskas, laikraštis, redaguojamas žurn. Vlodo Mingolės ir Co., kurio vieną dalį kupletų formoje perduos Algirdas Peysas. Be to, didelis dovanų paskirstymas, pravedamas Lidijos Mingolės. Kiekvienas galės išbandyti savo laimę. Mažiesiems vaikams veiks vaikų darželis, or-ganizuojamas Vlodo Pauzės. Šo kiai, žaidimai, bufetas.

Liberty parkas yra visai netoli nuo daugumai detroitiečių žinomo Binkevičienės ūkio.

V. Kufkus.

Inž. V. Civasas su šeima iš Australijos persikėlė į JAV ir apsigyveno Clevelande. Inž. Civasas yra žinomas skautų veikėjas.

V. Aiseika, dirbęs VLIKO V. Tarybos Informacijos tarnyboje prieš kurį laiką grįžo iš Europos ir pagaliau įsikūrė Clevelande.

VOKIETIJA

Pavergtųjų tautų mitinge Berlyne liepos 24 d., kurį suruošė Tarptautinis Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centras tremityje, Lietuvos profsąjungas atstovavo Jonas Glenža, kuris taip pat pasakė kalbą ir Lietuva.

Kazin ar tikslu, kai profsąjungoms atstovaujanti Lietuvos darbininkų kalba žmogus, kuri darbininkai pažįsta ne kaip profsąjungų veikėją, ne kaip darbininką, bet kaip vienos stambiausių ūkinių organizacijų direktorių. Argi jau nebėra žmonių, kurių vardas būtų artimesnis profsąjungoms bei darbininkams?

Gina Stalino - Hitlerio paktus

Chicago — (LAIAC) — Chicago Daily Tribune, rugp. 9 d. vedamajame — „Stalin's Pact with Hitler defended“ nurodo, kad naujos Kremliaus krypties komunistų moralė tarptautiniuose santykiuose visai nepasikeitė. Laikraštis nurodo, kad KOMUNIST, teoretinis komunistų partijos organas, tęsdamas Stalino žeminimą, sako, kad esąs vienas atviras punktas, kuriame mirusio diktatoriaus veikimas turis būti palaikomas. Tai nepuolimo paktas su Hitleriu, pasirašytas 1939 m. rugp. 23 d. Esąs susitarimas davė rusams laiko pasiruošti. KOMUNIST eina taip toli, kad teigia, jog 1939 m. pavasario derybos su Britais ir Prancūzija savitarpės pagalbos sutartiai sudaryti buvę nutrauktos vakarų valstybių „reakcinių jėgų“, kurias rėmė „JAV-bių monopolistai“.

Kaip žinia, iš tikrųjų gi derybos nutrūko dėl to, kad D. Britanija ir Prancūzija nesutiko sovietams palikti laisvų rankų Baltijos kraštuose. Vokiečiai ne tik sutiko su tuo, bet 1939 m. rugp. 23 d. sutartimi, davė ru-

sams dar prieda sutikdami leisti Sovietams be kraujo praliejimo okupuoti Lenkijos rytinę dalį.

Chicago Daily Tribune nurodo, kad Vokietijos užsienio ministerijos dokumentai rodo, jog rusai, kaip tik troško naujų teritorijų ir tai privertė Hitlerį susiremti su Maskva.

Kada Vokietija buvo užimta kur kitur, Rusija užėmė Pabaltiję valstybes, pradėjo agresiją prieš Suomiją, okupavo Rytų Lenkiją ir 1940 m. lapkričio mėn. lankydamosis Berlyne Molotovas jau kėlė naujus reikalavimus. Sovietų ambicijos siekė Balkanus ir Bosporą, Vokiečiai norėjo rusus nusukti į Persijos įlanką, bet komunistai nenorėjo su tuo sutikti.

Dabartinis Sovietų gynimas Hitlerio-Stalino paktų aiškiai rodo, kad Kremliaus vadai tebeapalaiko Stalino didžiausias kriminalinius nusikaltimus. Sovietų požiūriu 1939 m. paktas turi būti palaikomas, nes jis remia komunistų užėjimus, pastebi Tribune.

I Pabaltijį neleido ir rabinų

New York — (LAIC) — Ilgesnį laiką Amerikos rabinų grupė lankėsi Sovietų Rusijoje. Du grupės dalyvai rabinai David R. Hollander ir Emanuel Rackmann savo įspūdžius aprašė New York Journal American.

Jie pastebi, kad lankytis ir sudaryti ryšį tarp Amerikos ir Rusijos žydų nebuvo leista 40 metų. Tik dabar gautas iš Sovietų leidimas tai rabinų grupei lankyti Sovietų Rusiją. Leidimo rabinų grupei laukė 9 mėnesius.

Toji rabinų grupė aplankiusi įvairias Sovietų Rusijos vietas, norėjo aplankyti ir Pabaltijos kraštus, bet Sovietai nedavė leidimo. Jie aiškinesi, kad Vilniuje ir kituose Pabaltijos miestuose trūksta tinkamų viešbučių ir ten bendrai, atsisakymas (po karo) nėra tinkamai pažengęs. Apie tai tie du rabinai rašdami N.Y.

Journal American rugp. laidoje, sako, kad jie girdėjo, jog žydų būklė Pabaltijo kraštuose esanti dar blogesnė negu bet kur kitur už Geležinės Uždangos.

Amerikos rabinų grupė lankė dar Lenkiją, Cekoslovakiją ir Rumuniją.

Otava. — Gyventojų surašymas parodė nepaprastą augimą miestų gyventojų skaičiaus. Tokiam Kitchener prieš 5 metus buvo 44.867 gyv., o dabar jau 59.209. Lethbridge, Alta, buvo 22.947, o dabar yra 31.120, Kingstone buvo 36.870, dabar yra 47.989.

Maska. — Žurnalas „Istorijos problemos“ jau rašo, kad pasaka apie Mozaiką, kuris 1882 m. pirmą kartą išradė lėktuvą, esanti tai tie du rabinai rašdami N.Y.

VAISTAI LIETUVON!
IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINEMS IR DRAUGAMS VAISTU.
Rašykite, telefonуйте ar atvykite pas mus.
Visos informacijos veltui.
WALTMAN'S DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W., Ossington Kampas (turiu Lietuvių Namus)
Telefonas LE. 6-2139

Vienintelė lietuviška ir didžiausia nekilnojamo turto (Real Estate) pirkimo - pardavimo įstaiga Hamiltonė

Steadman, Kronas, Valevičius
Limited

“The Centre of Real Estate”
366 MAIN ST.

APTARTI LIETUVIŠKIEJI REIKALAI

EUROPOS LIET. FRONTO BIČILIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Sieminei Lietuvii Fronto Bičilių savaitė parinkta vietovė slėnyje prie Neckaro upės, Neckarsteino miestelyje prie Heidelbergo. Aplinkui vingiuojančia upė išsidėstę kalnai su pilimis viršūnėse, paskendę žalmose. Nuostabi gamtos harmonija, viliojanti žmogaus akį ir širdį! Tokioje aplinkumoje ir vyko rugpjūčio 5-12 d. studijų savaitė viename dideliame viešbuty, kur sutilpo beveik visi dalyviai.

Paskaitos. St. savaitė atidare ELFB valdybos pirm. dr. K. J. Cėginskas. Savaitės pagrindinę dalį sudarė šešios paskaitos: Prof. dr. Z. Ivinskis savo paskaitoje "Lietuvos praeitis sovietų aiškinime", išskėlė viešumon sovietų piktas pastangas klastoti Lietuvos bei viso Pabaltijo istoriją, aiškindami taip, lyg tai Pabaltijys būtų tik rusų istorijos nuotrauka.

Dr. K. J. Cėginskas, neseniai apgynęs lituanistinę disertaciją Strasburgo universitete, skaitė paskaitą "Lietuvių rezistencinės kovos praeityje", pabrėždamas gilių lietuvių tautinį samoningumą ir nuolatinį priešiniamsi paverėjimą.

Kus. J. Dėdinas iš Belgijos savo paskaitoje "užtrukusioje apie tris val., peržvelgė šiandieną pasireiškiantį žmonių nukriksčiojimo vyksmą ir padarė iš to išvadas.

Prof. dr. J. Grinius, paskaitoje "Komunistinis menas Lietuvoje", peržvelgė sovietų pastangas bruktį ir skiepyti prievarta komunistinį meną ir kokios to pasekmės.

Mečys Musteikis paskaitoje "Nuopuolis ir pasipriešinimas tremtyje" išskėlė laisvuose Vakaruose gyvenančių lietuvių negerovės, pasidavimą nuopuoliui, ir drauge nurodė galimybes kaip toms negerovėms pasipriešinti, jas pergalėti ir išlikti tauriais lietuviams.

Paskutinė paskaita skaitė prof. dr. A. Maceina "Vakaru žmogus komunizmo akivaizdoje", giliu įžvalgumu peržvelgdamas komunizmo įsigalėjimą. Komunizmo sužlugdymo galimybė pražiopsota dėl Vakarų kaltės, nes tinkamu laiku jo pakankamai nepažino — dar blogiau: po šio karo komunizmas sustiprėjo ir išsiplėtė su pačių vakariečių pagalba. Ir šiandien, didžiausioje komunizmo grėsmės akivaizdoje, Vakarai komunizmą permažai supranta, tarpusavyje nesutaria ir klaidinai tiki, kad su juo bus galima susitaikyti, koezgistuoti ir net... jį perkrikštyti.

Po kiekvienos paskaitos vyko, kartais net iki penkių val. užtrunkančios, diskusijos, dalyvių sektos su dideliu susidomėjimu, o kai kada ir su susijaudinimu.

Kita savaitės programa

VIII. 10. pavakary buvo suorganizuota Valanda Tėvynei bažnyčioje, su gražiomis lietuviškomis maldomis bei giesmėmis ir jaudinančiais įspūdingu, poezija per-

sunktu ir pilnu paguodos kun. D. Kenstavičiaus pamokslu, kuriuo dalyviai buvo lyg kelte nuokelti į šventąją Lietuvą, šiuo laiku okupanto baisiai teriojama.

Tą pat dieną vakare min. E. Turauskas padarė politinį pranešimą, apžvelgdamas šio laiko tarptautinę politiką.

Kasdien, vakarais, vyko įvairi meninė ir linksmoji programa. Alinos Grimienės paruoštas gražius dainų, poezijos ir literatūros montažus "Zemaitija" ir "Suvalkija" išpildė Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai — studentai ir kiti stud. sav. dalyviai. Protarpiais kun. Liubinas dalyviaus palinksmo samojingomis humoreskomis. Mokykl. V. Natkevičius su studentais paminėjo mūsų rašytojus — sukaitytininkus; vyko dainų ir šokių vakarai, lietuviška gegužinė.

Ypatingo paminėjimo vertas Kaiserslauterno Inžinerijos 8593 kuopos (vad. kpt. Baltrušaitis) vyrų dvigubą kvartetą ir trio, vadovaujamą gausaus muziko F. Strolis, augsto lygio koncertas. Programoje daugiau dešimt lietuviškų liaudies dainų, jų tarpe viena Lietuvos partizanų — "Pra žydo jazminai", harmonizuota F. Strolis. Visas dainas sudainavo pasigėrėtinai ir todėl daugelį turėjo kartoti. Ypatingo dalyvių pripažinimo susilaukė Juozo Strolis daina "Namo".

Konferencija ir studijų savaitės uždarymas

St. savaitės antrojo pusę popiečiais vyko ELFB konferencija, kurioje buvo pateikta praeitų metų darbų apyskaita, aptartos veiklos kryptys sekančioms metams, priimtos rezolucijos, išrinkti nauji valdomieji organai, komisijos ir kita. ELFB valdybos pirmininku sekančioms metams išrinktas prof. dr. Z. Ivinskis. Sekančiais metais st. savaitę nutarta surengti VIII. 4-11 dienomis, taip pat Vokietijoje.

St. savaitė uždaryta VIII. 12. pamaldomis bažnyčioje, kur šv. Mišias už Lietuvą laikė ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. Dauknyš MIC, iš Anglijos. Mišių metu vargonais grojo F. Strolis, o jo vadovaujami vyrai ir visi dalyviai giedoję lietuviškas giesmes.

Tuoju po pamaldų visi dalyviai susirinko paskutiniam — savaitės uždarymo — posėdžiui, kur atitinkamą žodį tarė prof. Maceina, kun. J. Dėdinas, min. Turauskas, prof. Ivinskis ir dr. K. J. Cėginskas. Ta proga padėkota Savaitės dalyviams, ypač st. savaitės programos išpildytojams, jų tarpe Vasario 16 gimnazijos auklėtiniais — studentais: V. Augustaitytei, Dulauskaitėi, Damijonaičiui ir stud. A. Sukiui — atvykusiam iš Anglijos. Muzikas F. Strolis ir jo dainininkai už puoselėjamą lietuviškos dainos meną apdovanojami simboline dovana — tautinių raštų juosta (F. Strolis) ir vieniems po knygą "101 daina".

Gausūs dalyviai, augšti svečiai

Nors kelionės ir pragyvenimo išlaidas teko apsimokėti patiems dalyviams, stud. savaitėje dalyvavo arti 150 žmonių — vien užsiregistravusių buvo 105, be to, dalis neužsiregistravusių ir keholika vaikų (kai kurie dalyvavo su visa šeima).

Suvažioavo ne vien iš Vokietijos, bet ir iš Šveicarijos, Italijos, Ispanijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Anglijos ir net iš JAV Valstybių. Dalyvių tarpe buvo du ministrai, 5 profesoriai, 15 daktarų, 13 kunigų, eilė darbininkų, gydytojų, inžinierių, mokytojų, žurnalistų, rašytojų, menininkų ir 7 Darbo kuopų karininkai su ryšio karininku inž. Augustaičiu.

Ypač didelį entuziazmą sukėlė Lietuvos atstovo Paryžių dr. Bačkio dalyvavimas ir jo nepaprastai nuosirdi sveikinimo kalba. Dr. Bačkis labai pozityviai įvertino LFB veiklą, pabrėždamas, kad "LF sąjūdis yra kilęs ir atsiradęs sunkiais tėvynės laikais. Sįs sąjūdis savo aukomis ir žygliais yra įrodęs, kad lietuvių tautos dvasia visomet lieka gyva ir kad sunkiais — (Nukelta į 7 psl.)

NAUJOS KNYGOS

Vladas Ramojus, LENKTYNĖS SU SĖTONU. Karo nuotykių. Aplankas. 400 psl. V. O. Virkou. Išleido Liet. Knygos Klubas, 1956. Chicago, Ill., 290 psl. Kaina \$3.00.

O kam jie kariavo? Juk ne už savo kraštą! Dažnai užgirstame tokių pastabų apie lietuvių jaunuosius pastarojo karo metu perėjusius žemišką pragaro ugnį, mačiusius tokių dalykų, kurie išurpu nukrečia vos juos prisiminus. Vladas Ramojus, žinomas publicistas (slapyvardė), priklausio šitokių jaunuolių grupei. Jis pradeda savo odiseją nuo Vabalninko, dalyvauja daugybėje susidūrimų su bolševikais Šiaurės Lietuvoje, paskiau Latvijoje, kasa apkasus vokiečiams Lenkijoje, klajoja po Rytprūsius, kol pagaliau laimingai patenka į Daniją.

Apie savo vargus Ramojus rašo labai gyvai, gražiai kalba ir lanksciu stiliumi, taip užintriguodamas, kad knygos nesinori iš rankų išleisti. Jis ir jo draugai ejo kautis dėl to, kad negalėjo pakelti, jog bolševiko ruso batas vėl ateina mindžioti lietuviškos žemės, kad juto, jog vis tiek nebegalės ramiai gyventi savo tėviškėje. Vokiečiai juos išnaudojo, jų krauju ir jų praktiku norejo taupyti savas jėgas, tačiau jie laikėsi kartu, nes nebu-

vo trečios išeities. Buvo tik bėsis Ivanas ir palaužo išdidumo, bet žiaurus nacių. Kai atsirado trečiasis kelias, jie tuojau jį pasirinko — nuėjo į laisvę.

Tikrai nedaug yra taip mieliai skaitytomų knygų, kaip šioji Ramojaus. Jei mes turėtume pinigų, iš jos galėtume pastatyti puikų filmą, kurioje būtų atvaizduota tiek daug įsidėmėtinų 1944 m. vasaros ir rudens įvykių Lietuvoje bei jos kaimynystėje — Latvijoje ir Rytprūsiuose — ir taip tiksliai apibūdintus daugelio mūsų žmonių ano meto nuotaikas ir likimas. Tai yra atsiminimai, įvykių nurodomos dažnai net tikslios datos, bet savo forma tai literatūrinis kūrinys. Iki šiol tai, berods, vieninteliai tokios platus masto atsiminimai iš anų skaudžių dienų Lietuvai ir lietuviams. Kiti autoriai yra pateikę tik fragmentus. Nei vienas dar nebuvo išskėles taip būdingo kovotojų tragizmo, kai perbridę per kančijų, skausmų ir vargų jūros jie pamato esą nesuprasti ir tų kurių vardas žinomas buvo paguoda, kuriais tikėjami ir visą vietą tik jais remdami pajėgę tiek daug iškentėti, galutinai sugniužę. Jie pagaliau pamato, kad visi tik savo masteliu viso pasaulio įvykius matuoja, kad tai, ką jie laikė šventu darbu ir savo nuopelnu, laiko nusikaltimu. Tada ir jų širdin įsimeta didelė abėjonė ar prasminga buvo kova bei vargas?...

Redakcijai prisiųsta

Birutė Pukelevičiūtė, Aštuoni lapai. Premijuotas romanas. Aplankas dail. Teleforo Valiaus. Išleido Liet. Knygo klubas, 1956 m., Chicago, 392 psl. Kaina \$3.75.

Kun. Jonas Lemoyne, salezietis, šv. Jonas Bosko. Jo asmuo, darbai ir auklyba. Prakalbą parašė J.E. Vyskupas M. Reiny. Lietuvių Saleziečių leidinys, 756 psl. Kaina nepažymėta.

Sv. Pranciškaus Varpelis, 1956 m., Nr. 8, 225-236 psl.

"Tėviškos Žiburiai" knygyne gausiamos knygos

K. Pažeraite, Didvyrių žemė	0.75
G. Guarėski, Dori Kamilius m. p.	3.00
A. Puškinas, Dubrovskis	0.75
A. Rūta, Duktė	1.35
R. Spalis, Gatvės bern. nuotykl.	5.00
B. Žuvedra, Grandinės	1.70
G. Orwell, Gyvulių ūkis	0.75
A. Vaičiulaitis, Italijos vaizdai	0.70
J. Gaillius, Kartuvės	0.50
J. Gaillius, Kaip jis į nužudė	1.00
K. Pažeraite, Nusidėjėle	2.00
R. Roldan, Petros ir Lucija	1.20
L. Dovydenas, Per Klausučių ulyt.	2.20
L. Pirandello, Pirmoji naktis	1.50
J. Svaistas, Rašau sau	0.50
V. Krėvė, Rytų pasakas	3.00
S. Ragana, Senamė dvare	2.00
D. Pilla, Siela už siela	2.00
K. Hirtautas, Skausmo pergalė	1.50
J. Hilton, Sudiev, pone Cipse	0.75
J. Gaillius, Sustikimas	1.35
P. Andriusis, Sudiev, Kvietkeli	1.50
J. Steinbach, Tarp pelių ir vyrų	1.25
M. Vaitkus, Tvanas	1.35
S. Būdovas, Varpai skamba	1.75
B. Svoga, Zemaitis nepažūš	2.50

Persitintimo išlaidoms padengti prašome pridėti 10c prie kiekvieno užsakymo. P pinigų čekiu ar Money order siustiti: V. Abramaitis, 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Iš kultūros ir knygos pasaulio

Sov. Sąjungoje išleisti nauji istorijos vadovėliai siems mokslo metams, kuriuose Stalinas nurodė, kad trečiasis jau nuo visų piedesta. Stalinas vadovėly prisimepamas tik keletą kartų ir tik kalbant apie tokiuos dalykus, kur jam šiokių tokių nuopelnų pripažino ir Chruščiovas savo garbioje kalboje. Jis greta kitų paminimas kalbant apie darbinių judėjimą 1904 m. Baku, primenamas kaip prisidėjęs prie "Pravdos" įkūrimo 1912 m., jam priskiriamas nuopelnas atmušant trockistų puolimą. Šiaip paprastai viskas priskiriama partijos centro komitetui.

Greta vadovėlio išspausdintas dar specialus vadovas mokytojų, kuriame nurodoma kas laikytina svarbiausiu dalyku ir kas užakcentuotina, kas ypatingai pabrėžtina mokiniams.

Am. Liet. Inžinierių ir Architektų Sąj. prieš 4 metus įsteigė "Išvežtųjų ir Išremtųjų Liet. Inžinierių ir Architektų Vardo Stipendijos Fondą", kurio pirmas stipendininkas buvo Mečislovas Bružas. Jis jau baigia technikos mokslus Vokietijoje, tad nuo šio rudens bus parinktas naujas stipendininkas.

Kandidatai gali paduoti prašymus ALIAS C. Valdybai su savo gyvenimo aprašymu, išėto mokslo pažymėjimu nuorašu, fotografija ir liet. organizacijos rekomendacija. Prašymai gali būti siunčiami iki spalio 10 d. šiuo adresu: Juozas Rašys, 15 Wendover Street, Dorchester, Mass., USA.

Literatūros lankai numatomi pertvarkyti, leisti knygos formato, su didesniu puslapių skaičiumi.

Dailininko Petro Kiaulėno kūrinių paroda numatoma dar šią žiemą suruošti Paryžiaus vienoje galerijoje. Tuo reikalu rūpinasi velionio našlė, dabar gyvenanti Niujorke.

Dail. P. Kiaulėnas mirė 1955 m. rugpjūčio 15 d.

Dail. P. Puzinas dėsto Jamaica Art Institute, be to, yra paviestas dėstyti Long Island Art Sąj. mokykloje.

Dail. J. Penčyla dirba kaip iliustratorius prie vieno Kolumbijos laikraščio.

Long Island Art Lygos pirminku išrinktas dail. W. Vitkus. Sąjungos nariams yra be to dar dail. C. Janušas ir P. Puzinas. Iš viso Sąjunga turi apie 200 narių.

Lawrence, Mas., šv. Pranciškaus parapijoje rugp. 12 d. pašventinta naujoji mokykla, įsięyta prel. Pr. Juro rūpesčiu.

MOKYKLINIAI VADOVĖLIAI

"ŽIBURIU" Spaudos Bendrovėje (941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada) galima gauti naujesiems mokslo metams žemiau išvardintus mokyklinius vadovėlius, žinomo autoriaus ANT. RINKŪNO parašytus.

"KREGŽDUTE" I dalis (elementorius) I laida	\$1.50
Ką tik išėjusi iš spaudos II laida	\$2.00
"KREGŽDUTE" II dalis, ką tik išėjusi iš spaudos II laida	\$2.75
"KREGŽDUTE" III dalis	\$3.00
"KREGŽDUTE RAŠO", elementoriaus rašymo pratimai	\$0.50

Mokykloms užsisakius betarpiškai iš leidėjų, didelė nuolaida. Taip pat ir platintojams.

Sp. B-vė "Žiburiai".

DEMESIO! DEMESIO!

MODERN DELICATESSEN

746 DOVERCOURT RD. - TEL. LE. 2-4805

Mes siūlome geriausios rūšies įvairių delikatesų, pagamintų Kanadoje ir Europoje. Šviežius rūkyti unguriai ir lašišos, rusiškas kavijas, geriausios Europos sūriai, duona, puošnūs pyragaičiai ir tortai.

Dėkojame už jūsų atsilankymą.

Antroji krautuvė atidaryta jums 281 DANFORTH AVE., Toronto. Telefonas GE. 3331.

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampus Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.

PAS MUS PUOKIAUSIOS GĖLĖS...

- * Puokštės nuotokams bei įvairioms kitoms progoms — europietiškoje ir kanadiškoje stiliuje.
- * Įvairius rūšių skintus gėles bei vazoni su gėlėmis.
- * Mes turime gintaro irktokių išdirbinių dovanoms.

Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Margis Vaistinė

408 RONCESVALLES AVE.
(kampus Howard Park Ave.)

Nuomojam vaikų svarstyklės — \$1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — \$1.35 už 4 uncijas.
Trejos devyneros — \$1.50 dėžutė. RICHTER ARBATA.
PERSIUNČIAM VAISTUS I LIETUVĄ IR I VISUS S.S.R.S. KRĄSTUS.

Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.

Skubiam pristatymui į namus

Telefonas LE. 5-1944

Jonas V. Margis, Phm. B.

Penmans WORK SOCKS

Penmans MEN'S UNDERWEAR

Penmans SWEATERS

Penmans MEN'S AND BOYS' T-SHIRTS

Penmans DRESS AND SPORT SOCKS

Penmans WOMEN'S UNDERWEAR

Penmans GIRLS' UNDERWEAR

A SYMBOL OF QUALITY FOR OVER 40 YEARS

Penmans
UNDERWEAR • HOSIERY • T-SHIRTS

UŽ SAVO DOLERIUS GAUSITE GERESNĖS RŪŠIES IR ILGIAU NESIOSITE...

Pirkėjai, kurie ieško geresnės vertės ir geresnės rūšies prekių, perka tik su PENMANS ženklų. Jie žino, kad Penmans pagal tradiciją jau nuo 1868 metų gamina tik puikios rūšies prekes... ir jų geriausią garantiją gauti gauti daugiau už savopinigus.

Kiti gaminiai: Penmans golfo kelnės, Penmans pirštinės, Merino "95" apatiniai baltiniai, Merino "71" apatiniai baltiniai, vilnoniai apatiniai baltiniai.

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381

Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui
tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morkių reikalus.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

priekšus Toronto Real Estate Board & National Assoc. of Real Estate Boards.

1077 BLOOR ST. W. — TELEF. LE. 4-8450

VISADA:

PARŪPINA PASKOLAS TIK 6%. Geriausiai sutvarko morkius
perkant ar parduoant nuosavybes. Didelis pasirinkimas
namų ir būstų įvairioms įmokėjimams visame mieste. Prieš
perkant ar parduoant nuosavybes malonėkite pasitarti su mūsų
firma arba skambinkite agentams:

V. MORKIS, tel. LE. 4-8459. P. BUDREIKA, tel. LE. 4-8459
F. JONYNAS, tel. EM. 4-9641, arba LE. 4-8459.

Restoranas "RŪTA"

994 DUNDAS ST. W., TORONTO, TEL. LE. 6-4393
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgomi gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 val. ryto iki 10.30 val. vak. Visi malonai kviečiami atsilankyti.
Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

ZUKLAVIMO

ir įvairius kitus
SPORTO REIKMENIS
su atitinkamomis nuolaidomis
gausite tik

J. BERZINSKAS

1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TELEF. LE. 2-9547
Čio pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius įrengimus.

SVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsugo jūsų rūbus.

City Cleaners
Specialybė: cheminis valymas įvairių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda.
Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi.
Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinoma
firmai:

CITY CLEANERS

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patirtis

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APSILDYMO KROSNIS:

- * Vandens ir oru apšildymo,
- * Paprastas ar "Air Conditioning",
- * Persto apšildymą iš anglių į alavą,
- * Taip pat atlieka įvairiausių elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn.
Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. LE. 4-8719.

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. - Telefonas LE. 1-2471

Perkant ar parduodant betkokią nekintojamą nuosavybę, paskambinkite į šią Lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morkiškai bei sudoromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelių pasirinkimų namų, būstų, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

PACIFIC AVE. - ANNETTE,

\$5,000 įmokėti, 8 didelių kambarių ir 2-tu sūles kambarių, visi atskiras, gero mūro namas, vandens šildymas, 2 aeris virtuvės, 2 vonios, geros kietmedžio grindys ir garžas. Balansui viena atvira skola.

EMERSON AVE. - BLOOR,

\$1,000 įmokėti, 6 gražių kambarių, gerai išlaikytas namas, alavos šildymas, geras kietmedžio grindys, moderni didelė virtuvė, labai švarus rūšis, didelis kiemas ir naujas garžas.

DORVAL RD. - HIGH PARK,

\$2,500 įmokėti, 8 nepereinamų kambarių, per 2 augštus, visi atskiras mūrinis namas, naujas "air conditioning" šildymas, gražus kiemas, garžas.

MILLICENT ST. - BLOOR,

\$3,500 įmokėti, 7 gražių kambarių, kvadratinio plano, per 2 augštus, šviesių presuotų plytų, labai gero mūro namas, labai švarus, gražus kiemas.

GREENADIER - RONCESVALLES,

\$3,500 įmokėti, 8 gražių nepereinamų kambarių, labai sveikas mūro namas, 2 modern. virtuvės, labai švarus, naujos kietmedžio grindys, alavos šildymas, did. kiemas.

WRIGHT AVE. - RONCESVALLES,

\$21,000 pilna kaina, 10 gražių kambarių, šviesių presuotų plytų, labai gražus stilius, visi atskiras namas, vandens - alavos šildymas, 3 modern. virtuvės, labai švarus, naujos mūrinės garžos, gražus kiemas. Geriausias pasirinkimas!

P. MALISAUSKAS

Biznis telefonas: LE. 1-2471,

Bute telefonas: LE. 3-7425.

CONSTANCE - RONCESVALLES,

\$3,500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, išilginis planas, dvi modernios virtuvės, vandeniu alavos šildymas.

RUNNYMEDE - BLOOR,

\$4,500 įmokėti, 7 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, vandeniu alavos šildymas, šoninis įvažiavimas, gražus kiemas.

MARGUERETTA - BLOOR,

\$4,000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, išilginis planas, moderni virtuvė, alavos šildymas, dvigubas garžas.

CLENDENAN - BLOOR,

\$6,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, alavos šildymas, gražus didelis kiemas.

ARMADALE - BLOOR,

\$6,500 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, vandeniu alavos šildymas, garžas, viena skola likusiui 10-tai metų, labai skubus pardavimas.

GLADSTONE - BLOOR,

10 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, vandeniu alavos šildymas, dvigubas garžas, geros išsimokėjimo sąlygos, gražus didelis kiemas.

P. KERBERIS

Biznis telefonas: LE. 1-2471,

Bute telefonas: LE. 3-1584.

SPORTAS

6-jų SAL Vasaros Žaidynių nugalėtojai

Lengvoji atletika vyrams: 100 m Puškorius (Z) 11,7; 200 m Vyngantas 24,3; 400 m Vyngantas (N) 55,6; 800 m Vyngantas 2:10,0; 1500 m Norkus (N) 4:34,9; 3000 m Eijimas Keturakis (N) 15:29,0; šuolis į tolį Motiejūnas (Z) 19'3"; šuolis į aukštį Kernius (V) 5'4"; trišuolis Supronas (V) 37'1/2"; rutulys Paukštėlis (N) 38'1/2"; diskas Macevičius (N) 112'4"; ietis Supronas 154'7"; 4x100 m estafetė Žaibas 47,3.

Lengvoji atletika moterims: 50 m Šikšniūtė (Z) 7,0; 100 m Šikšniūtė 13,4; į tolį Točilauskaitė (N) 15'1"; į aukštį Šikšniūtė 4'4"; rutulys Juodvalkytė 30'2"; ietis Kasperavičiūtė (V) 82'8"; diskas Blandytė (N) 93'10"; 4x60 m estafetė Žaibas 34,5.

Lengvoji atletika jauniams: 100 m Šeputa (DK) 12,0; 200 m Šeputa 23,0; 1000 m Rugėnas (DK) 3:11,4; į tolį Laurinavičius (A) 18'2/2"; į aukštį Modestavičius (Z) 5'1/4"; rutulys Paukštėlis 46'3"; diskas Paukštėlis (N) 122'2"; ietis Modestavičius 152'10"; 4x100 m estafetė Aušra 50,3.

Lengvoji atletika mergaitėms: 60 m Balsytė (V); Titaitė (Z) 8,7; į tolį Titaitė 13'6/4"; į aukštį Titaitė 4'3"; rutulys Jankutė (Z) 23'10"; diskas Jankutė 55'4".

Lengvoji atletika jauniams: 60 m Petravičius (A) 8,7; į tolį Batūra (A) 15'9"; rutulys Petravičius 27'6"; 4x60 m estafetė Aušra 35,3.

Plaukymas vyrams: 100 y. laisvu stiliumi Giedraitis (HK) 1:05,0; 400 y. laisvu stiliumi Giedraitis 5:16,0; 100 y. krūtine Boreiša (DK) 1:21,9; 100 y. nugara Boreiša 1:11,9.

Plaukymas moterims: 50 yrd. laisvu stiliumi Mozilaukaitė (Z) 42,3; 50 y. krūtine Černiauskaitė (DK) 52,7.

Plaukymas jauniams: 50 yrd. laisvu stiliumi Burdulis (A) 31,1; 100 y. laisvu stiliumi Ruseckas (DK) 1:08,7; 50 y. krūtine Kenderis (N) 39,5; 50 y. nugara Mickevičius (A) 31,4.

Lauko tenisas: vyrų vienetas — Krušlauskas (DK); moterų vienetas — Ozelytė (N); jaunių vienetas — Šeputa (DK).

Futbolas: 1. Toronto Vytis; 2. Niujorko lietuvių klubas; 3. Čikagos Vainutas; 4. Detroito Kovas.

Tarpklubinis nugalėtojas —

Iš praeities... te stiprybę semia

(ATSAKYMAS p. K. BARONUI ir STRAIPSNELI "LIETUVYBES KLAUSIMU", TILPUSI "NL" Nr. 34(485), PUSL. 4).

Yra malonus reiškinys matyti ir Kanados Lietuvių Bendruomenės veikėjus pradedančius atkreipti dėmesį į vieną aktualiausių problemų Lietuvos laisvinimo bare — lietuvių išlaikymo klausimą.

Tačiau su gailėsčiu tenka tvirtinti, kad mielas veikėjas, kaip ir daugelis jo tipo asmenybių, nenori, gėdijasi ar per mažai yra informuotas, kad ši klausimą išgyvendinti iš pačių pagrindų, atskleidžiant kaip tik galutines mūsų nutautėjimui kenkiančias priežastis. Todėl prieš pateikiant trumpai bent kelis teigiamus reiškinius, atrodo protinga būtų patikėti ir kelis neigiamus. Ir štai jie!

Senieji Kanados lietuviai, ankstyvesnės kartos emigrantai, buvo gana veikūs ir labai įdomavosi Lietuvos laisvinimo problemomis. Tam tikslui atsiekė jie rėmė per ALTA Nepriklausomos Lietuvos idėją, o tuo pačiu ir jos atstatymą. Bolševikams vos okupavus Lietuvą, jie oficialiai pradėjo veikti per Kanados valdžioje įsiregistravusią Kana-

vyių ir moterų klasėje — Čikagos Neris; mergaičių, jaunių ir jaunių klasėje — Detroito Kovas.

Stalo tenisas parodos metu Rugsėjo 6, 7 ir 8 dd. Colliseum įvykis Kanados ir tarptautinis turnyras. Šio turnyro favoritas čekas Max Marinko. Komandiniuose susitikimuose Ontario atstovs Max Marinko, Pranas Gvildys, Hans Jell ir hamiltonietis Modris Zulpis. Tikimasi gražios kovos, ypač dalyvaujant JAV tenisininkams. Praėjusiais metais Kanados rinktinė sumušo JAV atstovus, reikia tikėtis ir šiemet to paties.

dos Lietuvių Tarybą. Jos pastangomis net keli kandidatai iš prancūzų tarpo tapo išrinkti į Kanados parlamentą. Tuo buvo įsigyta stiprus užnugaris ir buvo nemazda iš jų tikėtasi.

Pradėję į miškus atvykti naujieji emigrantai, vos uždirbę keletą dolerukų, jau gausiai rėmė KLT darbą, spaudė ir spausė. Lietuviškas darbas vyko sklandžiai ir pasigėrėtinai. Nepatiko toks sugyvenimas asmeninių bei partinių tikslų siekiantiems asmenims. Išlindo jie, kaip ylos iš maišo, vienas po kito, net nepabaigę sutarčių, ir pradėjo savo "išsimokslinimą" panaudoti asmenišku tikslų siekimui. Vieni tai darė patys, kiti užsimaskuodami "bemoksliais", kol sustabdė KLT veiklą, pasisavino jos laikraštį, spausė ir išdė. Gi spauda tapo partinių gincų arena. Nusigrįžo klastos ir intrigų nemėgstantieji senieji veikėjai, o kartu su jais ir čia gimę jaunieji. Išsimokslinę asmenybės pradėjo atominio amžiaus naujenybėms viską griauti, perorganizuoti, iš naujo kurti. Jie kuria ir po šiai dienai!

Viena yra aišku: kol nebus atitaisyta seniesiems patrijotams moralinė bei medžiaginė skriauda, tol nieko rimto negalime tikėtis ir iš Kanados Lietuvių Bendruomenės. Lietuviška visuomenė per gerai pažinojo KLT pasiūlymus, dėl BENDRO TAUTOS GERIO dirbusius, veikėjus, ji puikiai atskiria ir jų vietas "kooptuotus" garsenybes. Tenka tik stebėtis pirmųjų kantrumu, o antrųjų gražių akių turėjimu.

Sugrąžinkite Kanados Lietuvių Tarybai padarytas skriaudas, jos spausė, jos laikraštį, jos vardu renkamas aukas bei daromų spaudos balių pelną, atsisir ir senieji veikėjai su čia gimusių jaunimui, kurie ne tik kad nereikalaus kažkokių anglių kalbų rašyti "Bendruomenės nuostatų", bet pajęs dar mums įskiepyti iš prosnelių paveldėtą sveiką lietuvišką dvasią. Atsiminkim, kad "Res clamat domino". J. B.

Kanadiečių uždabiai geri (C Sc) Pagal Jungtinių Tautų statistinius duomenis 18% žmonijos priklauso geriausiai uždirbančių grupei. Tame tarpe yra ir kanadiečiai. Šitas aštuoniolika procentų turi metinį uždarbį nemažesnį, kaip \$1000 (tarp kitko, kanadiečių vidurinis metinis uždarbis yra \$1.400). Toliau penkiolika procentų sudaro tautos uždirbančios vidutiniškai metams vienam asmeniui \$300. Prie jų priklauso SSSR, Urugvajus, Izraelis, Pietų Afrika. Pagaliau kiti, sudaran tieji viso net du trečdalius žmonijos, vidutini metinį uždarbį turi tik \$50 vienam asmeniui. (Iš R. E. G. Davis, Canadian Welfare Council direktoriaus pranešimo).

Kliavas. — Ir Ukrainos komunistų partijos gen. sekretorius Nazarenko nušalintas. Jo vietą paskirtas S. V. Červonenko.

Faraonų žemėje

(Atkelta iš 2 psl.)

ki, šimtmečiais juos laikė ir dar dalį laiko paverge. Bet, kai arabai pajuto, kad ir jie gali išnaudoti savo krašto resursus ir pareikalauti už tai savo nustatytą kainą, vakariečiai pradėjo grąsinti ginklais. Žinoma, didžiulė rakšis arabų akys yra Izraelis, iš kurio žydi be kompensacijos išvarė arabus, taip pat "juodai" ginkluojasi be paliovos tam tikrų sluoksnių pagalba. Nereikia būti pranašu, kad vieną dieną čia neliks nei vieno vakariečio, jei jie neras būdų įgyti arabų simpatijas geruoju. Visai galimas dalykas, kad vieną dieną pasinaudos tuo ir sovietai, to arabams ir nepageidaujant. (Bus daugiau)

Geriausio Matrasai

Sealy
POSTUREPEDIC

patogiam poilsiui

20 METŲ GARANTIJĄ

Guaranteed by Good Housekeeping

Ne paslaptis, kad pats karalius išsimiegojęs ant Sealy Posturepedic matraso ryte jausis visiškai pailsėjęs.

Dar šiandien pamatykite Posturepedic mūsų lovų skyriuje, apžiūrėkite ir pirkite. Šie žinomi matrasai duos jums geriausią poilsį daugiau kaip 20 metų.

• Pasaulinio garsumo matrasai yra paruošti pagal žymių ortopedinių gydytojų patarimus.

• Matrasai savaime priglula prie jūsų kūno, tuo būdu duodami maloniausį poilsį miegant.

NEJUSITE ŠANARIŲ SUSTINGIMO

Ir Miego karalaitė patogiau nemiegojo... Blogas matrasas gali įvairių pavojingus muskulių skausmus.

NEJUSITE JOKIŲ NUGULĖJIMŲ

Kas benorėtų gulėti ant kaulo kietumo matraso? Niekas ir niekas nepriyls Sealy's matrasui, kuris pagamintas pagal mokslinius duomenis. Jis niekad nesukietės.

PIRKITE SEALY POSTUREPEDIC

Užsitikrinkite sau patogų miegojimą. Tai nėra pasaka, bet mokslinė patirtis. Tik Sealy's paruošti matrasai išlaikys jūsų sveikatą ir jį liksite tvirti nuo kojų iki galvos. O taip pat padės jums išvengti galvos ir kaulų skausmų, nes jūs gulėsite ant minkštesnio matraso.

ŠTAI KAS JUMS SUTEIKS PATOGUMĄ:

1. Lygus matraso paviršius, be sagų, išlinkimų bei įlinkimų.
2. Jautrios spyruoklės, priglūnčios prie kūno.
3. Konstrukcija atbaigia specialius vidaus padengimas.
4. Pritaikytas spyruoklių Posturepedic pagrindas.
5. Tai vienintelis pasaulyje matrasas pagamintas bendradarbiaujant pagarsėjusiems ortopedijos daktarams. Kad jūs teisingoje padėtyje miegotumėte.

Matrasas ir pagrindas TIK \$79.50 be primokėjimu. Didelių išmierių

LENGVI MENESINIAI IŠSIMOKĖJIMAI.
KOMPLEKTUI 20 METŲ GARANTIJĄ.

PARODOS PROGA 40 DIENŲ BANDYMO LAIKAS. Nepatiks pakeisime kitu matrasu arba grąžinsime pinigų. Šiuos matrasus galite pirkti Lietuvių Baldų Krautuvėje 2448 Danforth Ave. arba Kanados Tautinėje Parodoje General Exhibit pastate 44, 45 ir 46 skyriuje, kur JONAS AUKŠTAITIS mielai suteiks informacijas sekančiu laiku:

Rugpjūčio 24, 25, 27 d. nuo 6.30 iki 10.30 val. vak.

Rugpjūčio 28 d. 2.30 val. pp. — 10.30 val. vak.

Rugpjūčio 29 d. 10.30 val. rytą — 10.30 val. vak.

Rugsėjo 6 d. 10.30 val. rytą — 10.30 val. vak.

Rugsėjo 8 d. 2.30 val. pp. — 10.30 val. vak.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

TORONTO

MOHAWK FURNITURE LTD.

2446-8 DANFORTH AVE., TORONTO

Telef.: OX. 9-4444, OX. 9-0977

Mann & Martel

REALTORS

1199 Bloor St. W., Toronto. Tel. LE. 4-8481

1. Siūlome pačiąsiam namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

\$2.900 įmokėti, 8 kambariai per du augštus, mūrinis, dideli kambariai, alavos apšildymas, garžas. College - Dovercourt rajone.

\$14.900 pilna kaina, 8 kambarių mūrinis namas, modernios virtuvės, įvažiavimas, labai švarus viduje. Randasi Bloor ir Dundas rajone.

\$12.900 pilna kaina 7 kambarių, gerai išdekoruotas namas, gazu apšildomas. Randasi prie pat Bloor ant Margueretta gatvės.

\$1.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, gražus daiktų kambariai, didelis kiemas. Vieno skola balansui 10-tai metų. Bloor - Dundas rajone.

\$5.000 įmokėti, 6 kambarių, raupuotų plytų namas, kvadratinis planas, privatus įvažiavimas, garžas. Randasi Bloor ir Jane.

\$2.400 įmokėti, College-Dovercourt, mūrinis, 8 k. per du augštus, dvigubas, garžas, lengvi mokėjimai.

\$14.900 pilna kaina, Bloor - Indian Rd. Mūrinis, 8 gražių kambarių 3 virtuvės, 2 garžai, alavos šildymas, greitas užėjimas.

\$2.900 įmokėti, Parkdale rajone, labai gerų plytų, nepaprastai gerame stovy; 9 kambarių namas, alavos šildymas, moderniška virtuvė, 280 dolerių pajamų.

\$17.600 pilna kaina, Bloor - Runnymede, mūrinis 7 didelių kambarių per du augštus, modernios virtuvės, alavos šildymas, privatus įvažiavimas, 240 pėdų kiemas.

\$1.500 įmokėti, arti Bloor, mūrinis 6 k., moderniška virtuvė, namas yra nepaprastai gerame stovy.

Skambinti
Ant. MICIŪNAS
Telef. LE. 4-8481

Skambinti
KUZMAS.
Telef. LE. 4-8481

DEMESIO NAMŲ SAVININKAMS!

Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6-8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augstu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

Siuntiniai be muto

Ir į Lenkiją! Pranešame savo klientams, kad pasidarėme autorizuotu dealeriu PEKAO siuntinių be muto. Siųskite greitai ir užtikrintai per

JANIQUE TRADING CO.

J. KAMIENSKI

TORONTO, ONT., 835 QUEEN ST. W., Tel. EM. 4-4025

Skyrius Edmontone, Alta.,

10649 — 97th Street, telefonas 2-3839

Western Textiles

766 DUNDAS ST. W., TEL. EM. 3-0984

Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVUJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijoje pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltais, suknėlėmis, sijonams, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir tt. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai.

ATSKIŲ MEDŽIAGŲ GABALŲ UŽ PIGIĄ KAINĄ PASIRINKIMAS.

ŽEMIAUSIOS KAINOS TORONTE.

V. VASIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

872 BLOOR ST. W. (prie Ossington) - TORONTO - Telef. LE. 1-4605

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

BLOOR - DUFFERIN, \$1,500 (moke-
ti, 5 kambariai, atskiras, šoninis
įvažiavimas, 2 garažai).

BLOOR - LANSLOWNE, \$2,000 (mo-
kėti, 8 dideli kambariai, rūpinis,
didelis kiemas ir 2 garažai).

PARKDALE, 7 labai dideli kambariai,
atskiras, vandeniu alyva šil-
domas, sklypas 69 ir 150, geras
parking, įmokėti \$7,000.

BLOOR - OSSINGTON, naujos 2-jų
butų su 5 kambariais namais, di-
delis kiemas ir garažai, įmokėti
\$5,900.

HIGH PARK, 7 kambariai, gero mū-
ro, alyva šildomas, įmokėti \$3,000.

COLLEGE - RUSHOLME RD., nau-
jas 6-šių atskirų butų pastatas, di-
delis kiemas ir garažai, geras pir-
kynas.

RUSHOLME RD., 9 labai dideli kam-
bariai, 2-jų aukštų, atskiras, ekstra
butas rūšyje, vandeniu alyva šil-
domas, labai didelis kiemas ir 2
garažai, įmokėti \$7,500.

HIGH PARK, 18 butų apartamentas
ir garažai, geras pajamos, žemas
įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, bižnų, žemės statyboms.

Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu LE. 1-4605

V. VASILIAUSKAS

Lietuva pagal okupanto duomenis

(Atkelta iš 3 psl.)

čiau ir šie duomenys, imant iš-
eities taksu 1940 metus, dažniau-
siai bolševikinių statistikų są-
moningai sufrizuoti.

Štai pateikiama lentelė, kuria
siekiama pavaizduoti pavergtoje
Lietuvoje avalynės pramonės
augimas. Išesties taksu paimti
1940 metai ir nurodyta, kad tais
metais dabartinės Lietuvos ri-
bose tebuve per metus pagami-
nama 150.000 porų batų, kai tuo
tarpu 1939 metų pabaigoje Lie-
tuvoje, be Vilniaus ir be Klaipė-
dos, fabrikuose avalynės buvo
pagaminta su viršum 400.000
porų.

1955 metais buvo pagaminta
4.704.000 įvairios avalynės porų.
Šie skaičiai kaip tik rodo, jog
žymi didžiulė pavergtoje Lie-
tuvoje pagamintos avalynės at-
siduria Sovietų Sąjungos rinko-
se, o pavergtoje Lietuvoje nuo-
lat pasireiškia trūkumai.

Dirbančiųjų ir tarnautojų
skaičius. Bolševikinės statistikos
leidinys nurodo, jog 1950 m.
Lietuvoje buvo 338.000 darbi-
ninkų ir tarnautojų, o 1955 m.
— 491.000. Tačiau šitie duome-

nys nesudaro sąlygų įvelgti,
kiek pavergtosios Lietuvos pra-
monėje dirba žmonių. Tarnau-
tojus ir darbininkus sovieti-
niam statistikams suplikus
vieną skaitlinę, nėra manoma
nustatyti tikslų šių dviejų ka-
tegorijų žmonių skaičių.

Gyvenimo lygis. Leidinyje
„Sovietų liaudies ūkis“ pateikia
šiek tiek duomenų apie prekių
apyvartą pavergtoje Lietuvoje.
Įvairių prekių įskaitant ir maisto
produktus, apyvarta pavergtoje
Lietuvoje 1950 m. siekusi
3 milijardus rublių, o 1955 m. —
4,5 milijardus rublių. Taigi, kiek-
vieno gyventojų, įskaitant ir
vaikus, pirkimo pajėgumas 1955
m. buvo lygus 1.666 rublių ver-
tei. Už tokią sumą, įskaitant
maistą, aprangą ir kitus pirkini-
nius, jis galėtų metų būvyje
pirkti prekių.

Lietuvos laisvės laikotarpyje
metų būvyje kiekvieno gyven-
tojo, įskaitant ir vaikus, pirkimo
pajėgumas buvo lygus apie 500
litų vertei.

Kainos

1939 metais
Vilnionis kostiumas nuo 79 iki 250 lit.
Odinio batai nuo 12 iki 40 litų,
Kilogramas sviesto 3,25 litai,
Dvirotis nuo 150 iki 250 litų.

1955 metais

Viln. kostiumas 1200 iki 1500 rublių,
Odinio batai 150 iki 400 rublių,
Kilogramas sviesto 27—30 rublių,
Dvirotis 600 iki 800 rublių.

Sis sugretinimas rodo, jog
Lietuvos laisvės metais už 500
litų buvo galima kur kas dau-
giau nupirkti, negu kas paverg-
toje Lietuvoje už 1.666 rublių.
Tačiau toli gražu ne visose so-
vietinėse respublikose prekių
apyvartą apimtis yra vienoda.
Pavyzdžiui Rusijos federatyvi-
nėje respublikoje 1955 m. pre-
kių apyvarta, ją lygiomis pada-
linus kiekvienam gyventojui,
buvo didesnė, negu pavergtoje
Lietuvoje. Ten vieno gyventojų
metinis pirkimo pajėgumas (jei
visi gyventojai būtų gavę vieno-
dus atlyginimus) būtų buvęs
lygus 2.850 rublių. Tai yra su
viršum 1000 rublių daugiau, ne-
metų prekinę apyvartą gyvento-
jams padalinus lygiomis.

Sovietų Sąjungos įvairiose
respublikose prekinės apyvart-
tos, įskaitant ir maisto produk-
tus, skirtumas rodo, jog bolševi-
kai toli gražu nekreipia dėmesio
ir jų skelbiama lygybę. Priešin-
gai, tesirūpinama, kad privalo-
mos prievolės būtų laiku atlik-
paliks gyventojams tuos įparei-
gojimus atlikti.

DĖMESIO!

Lietuvės Elektros — Radio

Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar

perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus,
patefonus, visų paskirčių automa-
tus. Kintamos ar tiesiosios srovės
motorus.

Be to, apimu namus pilnam instali-
vimui ar pakeitimui srovės, duodo
techniškus patarimus.

Skambinti telefon. LE. 3-1080

44 GYNNY AVE., TORONTO

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

DISTRICT ESTATE BROKERS

Namai, žemė, ūkiai — pardavimui
Paskolos namams ir visų rūšių draudimas

D. N. BALTRUKONIS, VI. 7634

F. YASUTIS, LA. 2-7879

A. MARKEVIČIUS, OR. 1-9816

J. SKUČAS, RA. 2-6152

Istaiga 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501

P. ADAMONIS, PO. 6-7594

A. BUDRIŪNAS, RA. 7-2690

.. SYDSENOS ..

Sanderis Rytuose

Buvęs Prancūzijos premjeras
Georges Clemenceau, vadinamas
Versailles Tigrū, keliaudamas
Azijoje vieno miestelio turguje
užtikto labai gražią drambio kau-
lo statulėlę ir pasiteiravo kiek
ji kainuoja.

— Kai Jums, 75 rupijos — at-
sakė pirklys.

— Kai Jums, 45 rupijos — at-
sakė Versailles Tigras.

Pirklys pašoko išskėles rankas
šaukdamas:

— 45 rupijos! Kuo Jūs mane
laikote? Ką pagaltoti apie ma-
ne štai šis visas turgus!

— 45! — tvirtai pakartojo
Clemenceau.

— Neįmanoma — šaukė pirk-
lys. — Jau geriau aš Jums ją
padovanuočiau...

— Puiku — atsakė Clemen-
ceau ir pasiėmė statulėlę. —
Tamtai labai malonus. Aš turiu
Tamtai tik padėkoti. Šitokios
dovanos imamos tik tarpe bi-
čiulių. Dėl to Tamtą leisite, kad
ir aš Tamtą apdovanuočiau.

Tai taręs, Clemenceau įteikė
pirkliui 45 rupijas ir nuėjo.

Priežastis

— Pasakyk man, kas yra su
mūsų Petru: jis visada turi ele-
gantiską apsiaustą ir gerą sky-
belę, bet visuomet nudrįzgusios
kelmos?

— Priežastis paprasta: drabu-
žinėje niekas kelnių nepalieka.

Kam tikėti?

— Kur gavai šį portsigarą?

— Nuo mylimos žmonos.

— Ką? Tai pats jau vedei?

— Ne, bet portsigare yra toks
irašas...

AN VENTA

\$2.25 ir metus, kad užlaikyti gra-
žius plaukus. Mėgink NEW ERA
40 metų sėkmingai vartojamas.
Siųskite \$2.25 už 8 oz. bonką.

F. BITAUTAS

302 S. Pearl St., Denver, Colo., USA

PSP

padarė mane
piniguočiu

pirmą kartą
mano gyvenime.

The Bank of
Nova Scotia asmeninis
Taupymo Planas
(Personal Security Plan)
išlaikys jūsų santaupas
kol pasieksite savo
tikslą.

PSP veikia magiškai — ypač jei
jums sunku prisiversti taupyti...
garantuojame, kad jūsų nurodytas os-
muo gaus pilną numatytą sutau-
pyti sumą, jeigu jūs prieš tai nu-
mirsite. Tolimesni informacijai ir
veltui PSP knygelę reikalaukite
jums artimiausiam Bank of Nova
Scotia skyriuje

Jūsų partneris,
padėdąs
Kanados augimui.

The BANK of NOVA SCOTIA

Jei norite vesti, rašykite /vokietis ar
lenkų k./, telefonuokite ar atvykite
esmeninai į

VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"

191 Augusta Ave., Toronto, Ont.

Telef. EM. 8-9281

Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v.
Atsakymams raštu pridėti \$1. Mote-
rimas iki 35 m. amž., tarpininkavimas
veltui.

VEDYBOS

DR. OETKER

Kai išveda iš kántrybės

Vienamė Italijos mieste bent
kelis kartus laikraščiuose pasi-
rodė nudaiktai suredaguoti
skelbimai, kad labai padori sei-
ma su dviem labai mandagiais
ir gerai išauklėtais vaikūčiais
ieško būto. Rezultatų betgi ne-
buvo. Seimos galva tada viena-
me laikraštį išspausdino šitoki
skelbimą:

„Esu muzikantas, smarkiai
rūkau, geriu ir lošiu kortomis.
Be to, aš spįsčiau ant grindų.
Turiu du sūnus, kurie sienas su-
braižo, 15 kelių akmenukus
šauda ir kambariuose futbolą
spardo. Apie žmoną nenoriu nei
kalbėti. Kas galėtų man ir ma-
no seimai išnuomoti butą, pra-
šau rašyti šiuo adresu...“

Rezultatai buvo neblogi. Sei-
mai buvo pasiūlyta net 5 butai.

Laisvos valios ribos

Lordas Chesterfield, kuris pa-
sižymėjo ne vien protu, bet ir
sąmoju, buvo kartą paklaustas
ar žmogaus gyvenimas priklaus-
o nuo jo laisvą pasirinkimo
kelio, ar Dievas jį nukreipia tam
tikru keliu?

— Be abejonės, žmogus turi
laisvą valią net ir prieš Dievo
lemtį — atsakė lordas. — Aš
betgi negaliu įsivaizduoti, kad
žmogus galėtų pats pasirinkti
būti škotu ar airiu...

Atspėjo

Svečių kambaryje sėdi porėlė
susižadėjusių. Kelių metų mer-
ginos broliukas, žvilgtelėjęs pro
raktą skylutę, įpuolė į valgomą-
jį pas motiną:

— Mama, mūsų Marytė tam
ponui nepatinka...

— Iš kur žinai? Kas atsitiko?!

— Mama, jis užgesino šviesą,
kad jos nematytų...

Paieškojimai

Kipras Bagdonavičius, kil. iš
Vaiguvo v., prašomas atsiliepti
Frank Jakutis, 1336 44th St.,
Kenosha, Wis., USA. Ieško gi-
minės iš Lietuvos.

Juzė Adomaitytė, kilusi iš Pa-
jesio km., Igliskių valsč., Mari-
jampolės apskr., į Kanadą atvy-
kusi apie 1948-49 m. Yra laisvų
iš Lietuvos. Atsiliepti Vincas
Mickus, 238 Greenwich St., Phi-
ladelphia 47, Pa., USA.

Algirda Valaitė, gyvenusi Kau-
ne, prašo atsiliepti Vyt. Babek-
is, 55 Fairmount Ave., Hamil-
ton, Ont. Yra žinių iš Lietuvos.

Valaus fotelius ir

įvairius kilimus,

taip pat išimu rošalo dėmes. Sutaissu
iširusius galus ir pradėjusius kilimus.

SKAMBINTI LE. 1-4973

P. KARALIŪNAS

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, su-
lankstymai ir daizmas atliekami kva-
lifikuotų mechanikų greitai ir sėk-
mingai.

Dufferin Garage

1423 DUFFERIN ST., LE. 6-6149
(įvažiavimas į Geary Ave.)
Sov. V. DUNDYS

A. STANČIKAS, baigęs National Ra-
dio Institute radio ir televizijos skyrių.

TAISO

TELEVIZIJOS

RADIO APARATUS

Aparatusi paimami ir įstatomi į na-
mus veltui. Darbas ir dalys garan-
tuotos.
Skambinti telefon. LE. 1-1602, kasdien
nuo 6 val. iki 9 val. vakaro.

LUBYS

UPHOLSTERING

Jums nebūtinai pirkti minkš-
tus baldus tokius, kokius par-
duda krautuva. Jūs galite
užsisakyti kokio tik norite sti-
liaus pagal savo skonį ir fab-
riko kainomis. Seni baldai
taisomi taip pat.

Paskambinkite LE. 4-9830, po
6 val. vak., ir įsitikinsite.

TAIP LENGVA PAGAMINTI

PYRAGAICIUS IR

PUDINGA

SU

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. OETKER

DR. J. SUNGAILA

Gydytojas ir chirurgas

802 WINDERMERE AVE.

Toronto

Telef. RO. 2-6387

Konsultacija kabinete ir vizi-
tai į namus pagal susitarimą.

DR. J. URBAITIS

Gydytojas ir Chirurgas

1398 DUNDAS ST. W.

Telef. LE. 6-9622

Prima taip pat ausų, nosies ir
gerklės ligonius.

Darbo valandos: kasdien 12-3
val. pp. ir 6-9 val. vak.

Lietuvio advokato

istaiga

Victor D. ALKSNIS

ADVOKATAS - NOTARAS

62 RICHMOND ST. WEST

ROOM 503

(kampus Bay & Richmond)

TELEFONAI:

Istaigos: EM. 2-2585. Namų: ST. 8-5088.

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Kanados Lietuvių Bendruomenės

Britų Kolumbijos

Apylinkės Valdybos

Raštinė

ir Valdybos Pirmininkas

Advokatas ir Notaras

Jonas J. Justis, LL.B.

Suite 22, Tunstall Building,

709 Dunsmuir Street,

Vancouver, B.C., Canada

Telefonas Pacific 451-1111

Lietuvių moterų

KIRPYKLA

Doma Hairstyling

1618 BLOOR ST. W.

(netoli Dundas)

Telefonas LE. 3-2904

Sav. D. KAUNAITE

DĖMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO

batų krautuvis

Parduodu įvairios rūšies vaikų, mote-
rų ir vyrų batus — normalaus ir pla-
taus EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios
— Šios savaitės pirmąjį rugsėjo penktadienį, vakarinės šv. Mišios 7.30 val. Pamaldos metu bus klausoma išpažinčių ir dalinama šv. Komunija.

— Sekmadienį, rugsėjo 9 d., 11 val. pamaldų metu minima Tautos šventė. Pamaldos baigiamos Tautos himnu. Jos laikomos už tėvynę ir lietuvių pasaulį, už prašant Augščiausiojo globos.

— Pamaldos lietuviams Wagsage rugsėjo 9 d. laikomos 11 val. Vėlyvosios pamaldos, būtent 12 val. parapijos bažnyčioje vėl pradedamos rugsėjo 16 d.

— Rugsėjo 23 d. šventinamas naujai pastatytas parapijos priestatas, kurio du augštai naudojami ir spaustuvės, o trečiasis — parapijos. Pasventinimo išvakarėse, šeštadienio vakare, parapijos salėje įvyks viešas parengimas, kuriame meninę programą sutiko išpildyti liet. orkestras "Trinitas".

— Sutuokta: Julius Paknys ir Herta A. Specht.

— Pakrikštyta: Stasys Sabaliauskis ir Irena Elena Astrauskaitė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ši sekmadienį, rugsėjo 9 d., po 11 val. Mišių, J.E. vysk. V. Brizgys teiks Sutvirtinimo sakramentą.

— Vaikučių Sutvirtinimo paruošiamosios pamokos bus pirmadienį ir ketvirtadienį 6.30 v. vak. Vaikai, kurie pamokų nelankys, nežiūrind, kad jie ir yra registruoti, prie Sutvirtinimo sakramento nebus prileisti.

— Bendra vaikučių Sutvirtinimo sakramento repeticija — ši šeštadienį 6.30 val. vak. pamaldų salėje. Šioje repeticijoje taip pat turi dalyvauti vaikučių Sutvirtinimo sakramento tėvai, taip vad. kūmai.

— Po repetacijos visi sutvirtinamieji tiek vaikučiai, tiek suaugę, — jų kūmai, tėveliai ir artimieji eina išpažinties. Rugsėjo 9-ji šiais metais yra ne tik sutvirtinamųjų, ne tik jų tėvelių ir artimųjų, bet taip pat ir visos tautos šventė. Užtat raginama, kad kuo daugiau parapijiečių eitų išpažinties ir šv. Komunjijos.

— Primenama, kad rugsėjo 9 d., prieš 11 val. Mišias išpažinties nebus klausoma, kadangi visi kunigai bus užimti liturginėmis apeigomis. Todėl prašoma atlikti išpažintį šeštadienį arba sekmadienį ankstyvąjį Mišių metu.

— Sutvirtinimo dieną 11.30 v. Mišių apatinėje salėje nebus, nes ten bus ruošiami bendri pusryčiai.

— Bendri pusryčiai prasidės tuoj po iškilmių bažnyčioje maždaug 12.30 val. Kviečiami visi: sutv. sakramento priėmę, jų kūmai, tėveliai, broliukai ir sesutės, svečiai ir parapijiečiai — visi, kiek tik salė taps. Vaikučiai dalyvauja nemokamai, o suaugę, išlaidoms bent iš dalies padengti, aukoja \$1.00.

— Kas savo darželiuose turi gėlių ar gali jų parūpinti, maloniai prašomas jų kiek galima daugiau atnešti šeštadienio vakarą arba sekmadienio rytą.

— Ponios, kurios pažadėjo namuose paruošti maisto ar skanumynių, prašomos jų kiekį ir rūšį pranešti iki penktadienio vakaro Moterų Būrelio pirmininkei p. Derivinienei, tel. RO. 2-8725, kad, jei ko nepakaktų, būtų laiku nupirkti. Net ir tos ponios, kurių vaikučiai neina prie Sutv. sakramento, kviečiamos ir prašomos praturtinti vaišių stalus savo kulinariu menu. Primenama ir prašoma, kad visas maistas turi būti sugabentas į salę ne vėliau 9 val. sekmadienio rytą.

— Parapijos choro bendra repeticija bus trečiadienį 7.30 val. vak. Kviečiami ir chora ir nauji choristai-ės. Dabar labai gera progą naujiems choristams įsijungti į chora, kadangi tuoj bus pradėdamos naujos Mišių ir giesmių repertuaras. Repetacijos daromos tik vieną kartą per savaitę. Informacijų reikalaujame šiomis skambinti choro vadovui sol. V. Verikaitis, telef. RO. 2-2449 arba klebonijon.

— Šią savaitę yra pirmasis rugsėjo penktadienis. Mišios šv. Širdies garbei — 7 val. vak.

— Dar yra apie 90 žmonių, kurie neatsilygino už Famous Players kino bilietus. Kurie bilietų nepanaudojo, prašoma grąžinti bilietų knygutes.

— Moterystės sakramentą priėmė: Viktoras Budra ir Gajutė Laurinavičiūtė, Bronius Misevičius ir Valerija Ringailaitė.

— Pakrikštyta: Ringaudas Bronius Narbutas, Aldona Ona Jonaitytė, Ronaldas Viktoras Lorr — Sabaliauskas ir Petras Jonas Vaitkus.

Šeštadieninė mokykla

Baigiantis vasarai prasideda šeštadieninės mokyklos rūpesčiai: patalpų ir mokytojų suradimas. Mokyklos patalpų klausimas šiemet pavyko labai lengvai sutvarkyti: ji gauta tose pačiose šv. Pranciškaus mokyklos patalpose. Paduodant prašymą katalikiškų mokyklų vadovybė išreiškė pasitenkinimą dėl pavyzdingos tvarkos pėrnai. Mokyklos vedėjų pakviestas mokyt. Julius Širka, kuris jau keletą metų gražiai vadovauja šeštadieninei Toronto Maironio vardo lietuvių mokyklai. Dar ne pilnas tik mokytojų sąstata, nes keletas mokytojų turėdami dirbti įmonėse šeštadieniais, šiais metais nesutiko mokytojauti. Mokykla mokslo metus pradės rugsėjo 15 d. įprastu laiku, nuo 9 val. ryto iki 12 val.

Išganytojo liuterionių

bažnyčioje, 1691 Bloor St. W. ir Indian Rd. kampe, rugsėjo 9 d. lietuvių pamaldos pradedamos vėl 1.30 val. pp. Jos įvyks su išpažintimi ir komunija.

Kun. dr. M. Kavolis.

Dėl vaistų siuntinių į Lietuvą

Į Lietuvą ir į visus kraštus už geležinės uždangos vaistus siunčia taip pat ir Raudonasis Kryžius. Jis siunčia per savo centrą Šveicarijoje. Kas tuo domėtusi, Toronto gali kreiptis į Canadian Red Cross, 95 Wellesley St. E. Darbo valandos 8.45 val. ryto iki 4.45 val. pp. Telefonas WA. 3-6692.

Skulpt. Vainauskas ir dail. Dagsys didžiojo Kanados parodoje yra išstatę savo medžio drožinius. Jų skyrius įrengtas Coliseum pastate "Women World" sekcijoje II auge. Be praktiniam reikalui skirtų darbų yra pvz. Lietuvos Vytis, Kanados herbas ir kt. Jų skyrius susilaukia daug lankytojų.

LAS narių žiniai

Ši penktadienį, rugsėjo 7 d., 8 val. vak., Lietuvių Namų prieštakių šaukiamas LAS Toronto skyriaus narių susirinkimas, kuriame dalyvaus iš Europos atvykęs Vyr. Vald. pirm. Stp. Vyktintas. Narių dalyvavimas būtinas. Skyriaus v-ba.

SLA 236 kuopos

narių mėn. susirinkimas įvyks rugsėjo 9 d., sekmadienį, 2 val. pp. Lietuvių Namuose.

Vasarą dėl narių išvažinėjimo iš Toronto, kaip įprasta, susirinkimai kas mėnesius neįvyko.

Išgaudė ar išnyko žuvis?

Prieš 2-3 metus Lake Simcoe ežeras buvo bene žuvingiausias iš apylinkės ežerų, o ypač lydių gausumu. Šeštadieniais ir šventadieniais sunku būdavo gauti laivelį, o kiek pavėlavusiam nebuvo galimybė rasti tinkamesnės žvejybos vietos tarp šimto suplakusių laivelų. Mat, kažkodėl tik kelių akrų plote daugiausiai lydių sugaudavo. Retas kuris grįždavo be laimikio. Daugelis ir amerikonių tą žuvingą vietą žinojo ir nemazda jų atvažiuodavo. Rugsėjo 16 d. buvo valčių laikytojams. Tačiau jau pernai pastebėtas žymus žuvis, o ypač lydių sumažėjimas, o šiemet jau retenybė, kad kas lydių arba kitą didesnę žuvį besugautų.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju gerb. rengėjoms už surengtą namų rippiočio 23 d. šv. Jono Kr. parapijos salėje priešvestuvinių pobūvių ir brangias dovanas. Taip pat dėkoju visoms draugėms ir pažįstamoms už malonų dalyvavimą ir vertingas dovanas. Šis puikus, ralonus vakaras ir didelis nuoširdumas bei brangios dovanos paliks amžinai mano širdyje.

Gailutė Ozalaitė.

Išnuomojamas kambarys II auge, 32 Grace St., tel. LE. 1-6914, po 6 val. v.

Išnuomojamas didelis kambarys ir virtuvė. Su ar be baldų. Galima šeimai su vienu vaiku. Tel. LE. 1-7146.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių ir virtuvės, High Park rajone, 162 Westminister Ave. Tel. LE. 4-9693, skambinti darbo dienomis po 6 val. vak.

KAS NORI DAR PRALEISTI RAMIAI GRAŽIAUSIĄ AUSTOGAS, važiuoja į W. Kunkio ški / pusę mylios nuo Woodland Beach / Kamb. \$10 savaitė. Rasyti: Miss Eds Jankutė, RR 3, Elmvale. Skambinti: Elmvale 70 Ring 34.

B. SERGAUTIS
Real Estate & General Insurance
870 COLLEGE ST., TORONTO. TEL. LE. 4-2426
Farmos, sklypai statyboms, namai, mortgiciniai, pinigų investavimas.

VLIKO pirm. p. J. Matulionis dalyvavęs IV Lietuvių Dienose, iš ten atvyko į Torontą. Ši šeštadienį p. Pirmininkas dalyvaus Tautos šventės minėjime Niagara Falls, sekmadienį padarys pranešimą Hamiltone, o pirmadienį vyks į Čikagą.

Sol. V. Verikaitis rečitalis Pereitą šeštadienį su "Songs of my People" kvartetu sol. V. Verikaitis padainavo ir lietuviškai Parodos aikštės muzikinėje programoje.

Ši penktadienį Parodos East Annex Coliseum patalpoje 5.30 - 6 val. vak. įvyks rečitalis. Kaip visada, sol. V. Verikaitis padainuos ir lietuviškai.

Astrida Sidoravičiūtė, a.a. karininko Sidoravičiaus dukte, bando gauti Joanos Arkietės rolę to vardo filme. Ji dalyvaus konkurse su kitomis kanadietėmis. Jos atvaizdas buvo įdėtas "Star" dienraštyje.

Stp. Vyktintas

LAS Centro Valdybos pirmininkas, lankydamasis Toronte perėitą ketvirtadienį aplankė "T2" redakciją. Savaitgaliai p. Vyktintas buvo išvykęs į Windsorą, kur vyko JAV ir Kanados LAS suvažiavimas. Kanadoje p. Vyktintas žada pabūti trejetą mėnesių.

Mylimam vyrui, tėveliui ir uošviui Lietuvoje mirus,
p.p. TAMULIONIŲ ir p.p. BARANAUSKŲ šeimoms
nuoširdžią užuojautą reiškia
Barcevičiai, Gailiūnaitė, Senkai.

KAS NAUJO KANADOJE?

Prel. P. Marcinkus paskirtas Apašt. Delegatūros sekretorium Otavoje. Jis yra gimęs Čikagoje; vikaravo dviejose liet. parapijose; dvejus metus studijavo Romoje, dirbo Vatikano sekretoria. Pastaruoju metu jis buvo nunciatūros sekretorium Bolivijoje La Paz mieste. 1955 m. pakeltas monsinjoru.

Vokiečių lakūnai numatyti apmokėti Kanadoje, pareiškė gynybos min. Campney spaudos atstovams Vokietijoje. Amerikiečiai jau telkia vokiečių lakūnus ir juos paruošia. Norima, kad ir Kanada imtųsi to uždavinio, kaip tai numato Š. Atlanto Sąjungos programa. Ši galimybė yra svarstoma Otavoje.

Daugiausia ateivių šiais metais atvyko iš Britanijos. Pagal imigracijos ministerijos duomenis, per pirmąjį pusmetį atvyko 69.924 ateiviai, kurių 22.428 iš Britanijos. Jų skaičius padidėjo, palyginti su 1955 m. pirmuoju pusmėsiu, 16.170. Didėsni skaičiai ateivių šiais metais minimi šių tautybių: italų—12.457, vokiečių — 10.141, olandų — 6.584, danų — 1.610, portugalų — 1.323.

Širdies ligomis miršta daugiausia žmonių; pagal statistiką — 45.000 per metus, t.y. vienas iš trijų. Tiek nemiršta nei vėžiu, nei plaučių uždegimu, nei cukrtaus liga imant kartą. 60% mirstančių širdies ligomis tėmu 40 metų ar kiek daugiau amžiaus. Be to, 10% visų kanadiečių jos padaro nedarbingais.

Prekybos ministeris Howe pakviestas atsilankyti Maskvoje. Žodinių kvietimą jam perdavė Kanadojį viešįs sovietų žvejybos min. Iškov. Min. Howe pareiškė norą juo pasinaudoti, bet sakėsi turįjį pasitarti su vyriausybe. Sov. Sąjunga jis esą galėtų apilankyti tikrai po ateinančių feder. rinkimų, kurie įvyksią galbūt birželio mėn.

BALTIC MOVERS & CARTAGE
Baldų pervežimas Toronte ir tolimoms distancijoms. SĄDITYVŲ pervežimo specialistai. Visos vežamosios turtas apdraustas. Vežiojamos kas savaitę į Montreali, Londono, Windsor, Hamilton, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. — TEL. LE. 4-1403
TORONTO.

Rugsėjo 8 d. visi į pirmąjį ŠALPOS PARENGIMĄ!

Tai dalis Tautos šventės minėjimo. Gana turtingą programą išpildys Toronto jaunieji menininkai vadovaujami kun. Paceviciaus. Po programos šokiai ir lederijs su kitais įvairumais. Taip pat bus galima pasistiprinti ir atsigaivinti turtingame bufete.

Parengimas PRISIKELIMO PARAPIJOS SALEJE. Pradžią 8 val. v. Bilietai \$1.00. Bus gaunami ir prie įėjimo. Šalpos Fondo Komitetas.

Krikšč. Dem. Sąjungos konferencija

Rugsėjo 1, 2 d. Clevelande įvyko Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencija, praėjusi labai darbingoje dvasioje. Dalyvavo apie 100 atstovų iš 11 JAV vietovių ir iš Kanados.

Konferenciją pradėjo Clevelando klubo pirm. Petras Tamulionis. Maldą sukalbėjo kun. Sugintas. Į prezidentą buvo pakviesti: V. Šmulskystys (Čikaga), Viktoras Užupis ir Iz. Matusevičiūtė (Torontas), Jurgis Gravoras (Clevelandas), Leonas Tomkus ir D. Repšys (Čikaga). Į sekretoriatus: A. Saulis (Torontas), Ona Stankaitytė ir J. Gruodis (Clevelandas). Apie KD Centro V. veiklą pranešė CV pirm. Pr. Vainauskas, apie dalyvavimą tarptautinėje veikloje — dr. V. Viliamas. Buvo taip pat pranešimai iš skyrių: iš Waterburio, Bostono, Toronto, Čikagos, Clevelando, Niujorko. Po pranešimų buvo gyvos diskusijos.

Po pietų pertraukos atstovai ir svečiai išklausė kruopščiai paruoštą paskaitą. Prof. A. Gravroko paskaitą "Krikščionių Demokratų Sąjungos uždaviniai būsimoje atkurtose Lietuvoje" perskaitė jo sūnus Jurgis. Paskaita buvo programinio pobūdžio ir labai graži, giliai ir vaizdžiai išskleidianti būsimą krikščionišką bei demokratišką Lietuvą.

VLIKO pirm. J. Matulionis pranešime "Iš politinės laisvėsimo VLIKO veiklos" susidomėjusiai auditorijai aptarė naujausius VLIKO veiklos žygius ir santykius su kitais veiksniais.

Iz. Matusevičiūtė paskaitoj "Lietuvių tautos svarbesnė kovos etapai dėl gimtosios kalbos", išskleidė daug aktualių ir gyvybinių klausimų lietuvių kovoję prieš okupantus praėjusiojo pavojaus gimtajai kalbai emigracijoje ir dabartinės okupacijos žalingą įtaką. Lietuviųbės išlaikymo klausimais konferencija parodė didelio susidomėjimo bei pritarimo.

P. Stravinskio pranešime "Tarp grupiniai santykiai" labai giliai buvo paliesti mūsų katalikiškųjų bei tautinių grupių nesutarimų priežastys, kurios išplaukia ne iš asmeniško, bet iš skirtingų ideologijų. Dėl šios priežasties susitarimas darosi vis sunkesnis. Ne metoduose ir būduose, bet ideologijoje glūdi nesantaikos šaknys.

Rugsėjo 2 d. 10 val. ryto įvyko pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje už mirusius kovose Sąjungos narius.

Po pietų įvyko Jaunimo sekcijos posėdis, praėjęs labai papalika nuotaika. Daug akademinių jaunų pajėgų dalyvavo iš Clevelando, Čikagos, Toronto ir kitų miestų.

3 val. pp. vyko Centro Komiteto komisijų pranešimas.

A. Gražiūnas padarė pranešimą iš krikšč. demokratų spaudos veiklos, pateikdamas sąjungos veikimo planą — nuo plataus politinio laisvinimo tarptautinių problemų, spaudos ir lietuviųbės išlaikymo būdų.

Naujo statuto projektą perskaitė Stasys Lušys. Statute pakaita keletas paragrafų. Jis visas priimtas.

Į naują Centro Komitetą išrinkta: Pranas Vainauskas, dr. Vladas Viliamas, Albinas Gražiūnas, Algis Vedeckas, Stasys Lušys, Antanas Repšys, Stasys Rauckinas, dr. Sidlauskas, Kazys Kleiva ir Edvardas Vitkus.

Į revizijos komisiją: Kazys Mockus, dr. St. Leimonas, dr. Kaladė, Dr. Kuodis — kandidatas.

Į garbės teismą: prof. J. Gravrokas, Petras Stravinskis ir Henrikas Idzelsis. Kandidatai: Petras Balčiūnas ir Antanas Gailiūšis.

Indėnų religinė šventė rengiama Toronto priemiestyje Scarborough, kur bekasant namams pamatu bus rasta dvi didelės duobės mirusių palaikų. Specialistų buvo nustatyta, kad tai indėnų giminės iroquois palaikai ir jų apžiūrėti buvo sukviešti šešių genčių indėnų vadai. Su jais buvo sutarta, kad palaikai bus vėl palaidoti su indėnų religinėm apeigom jų vėlinių dieną spalio pradžioje. Pagal indėnų tikėjimą, religinėm apeigom vėlės suraminamos. Apeigose kalbamos maldos, aukojamas maistas ir sudegintas tabakas. Manoma, kad tos indėnų apeigos sušauks minias žiūrovų.

Žuvo 15 keleivių, skridusiu CPA lėktuvu į Tokijo iš Vancouverio. Lėktuve kilo gaisras ir besileidžiamas Cold Bay sudužo. Iš 22 keleivių 7 liko gyvi. Lėktuvu skrido keleiviai daugiausia iš Vancouverio, Viktorijos ir Toronto. Žuvusių tarpe yra du misionieriai — Rev. J. MacIntosh ir Rev. V. McGough, priklausę Scarborough Foreign Missions draugijai, Toronte.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santautos pilnai apdraustas. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. aušros Vartų parapijos salėje Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkelinas, RA. 7-120. Ved. D. Jurkus, HE. 4280

MONTREAL, Que.

Tautos šventė
Rugsėjo 16 d. 4 val. pp. D'cy Mc Gee salėje, 220 Pine Ave., įvyks Tautos šventės rugsėjo 8 d. minėjimas. Paskaitą — pranešimą aktualiais klausimais darys LLKomiteto narys iš Niujorko p. M. Brakas.

Meninėse dalyje pasirodys: operos solistė E. Kardelienė, Montrealelio Liet. Bendruomenės choras, vadovaujamas A. Ambrozaičio ir skautų vyčių taut. šokių grupė, vedama p. Bruzgevičiaus.

Programa prasidės punktualiai. Prašome skaitlingai atsilankyti ir nesivelinti. Minėjimo pajamos eina šeštadieninių mūsų mokyklų ir lituanistikos kursų išlaikymui.

Seimelio prezidentumas.

Sovietai naudos Pabaltijį kaip bazę tolimų distancijų skraiduoliams

Rugp. 25 d. "Montrea Star" išdėjo I. Steprans, Laisvojo Internacionalo sekretoriaus, laišką, kuriame autorius akreipia dėmesį, kodėl montrealiečiams Pabaltijio kraštai itin turėtų rūpėti. Ogi todėl, kad sovietai Pabaltijio teritoriją yra paruošę kaip bazę tolimojo skridimo šaudmeniu iššovimui. Iš Pabaltijio ruožo išsauti tolimieji skraiduoliai per Atlantą, skirti Montrealelio - Niujorko rajonui nesutiktų pakelyje jokio radarinio tinklo. Dėl to tai sovietai ir naudoja žiauriausią genocidą ir deportacijas Pabaltijio kraštuose. "Pabaltijis yra geriausia rodyklė visų sovietinių planų. Kol Pabaltijio kraštai yra taip traktuojami, kaip ligi šiol, visos viltys į Kremliaus taikos troškimą yra bevaissės", baigia

Retas įvykis

Montrealelio apylinkėse esančiame Frank O. Smitų ūkyje St. Huber, pirmavertis karvė atvedė 4 vėselius. Buliukas ir trys karvės auga sveiki. Daugelis vyks ta jų pamatyti.

Grįžo vyskupas Ramanauskas

Ziniomis iš Lietuvos, į Telsius grįžęs iš Sibiro tremties vysk. Pranciškus Ramanauskas, Telsių vysk. ordinaro pagalbininkas. Sibiro vergų stovyklose jis išsuvio išsilaikė dešimtmečiui; sumtas buvo 1946 m. gruodžio mėn. grįžtant iš katedros po Mišias. Jam nebuvo leista pasiimti nei pačių būtiniausių dalykų — skrybėlės, apsiausto, maisto. Žmonės bandė jam padėti, bet nesėkmingai. Jie susirinkę katedroje pasimeldė už jį sugiedodami giesmę "Marija, Marija..."

Dabar vysk. Ramanauskas turi 63 metus. Kunigų įšventinimas 1917 m. o vyskupu — 1944 m. Ilgą laiką seminarijoje buvo profesorium. Ar dabar jam bus leista eiti vyskupo pareigas — nežinia. Ikišiol Telsių vyskupiją valdė neseniai įšventintas vysk. P. Maželis.

Taip Telsiai turi šiuo metu du vyskupus. Neturi vyskupo Vilka-

LFB SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 3 psl.)
sekojamus bičiulius, dvasios vadas kun. Krikščionių vyskupų perskaitė pritaikintą maldą.

Pasėdžiai baigti Lietuvos holim. n. dalyvinių skirstėsi į savo tolimesnius namus. Visi jautėsi atsigaivinę, pasisėmę naujų jėgų sunaikinti titaniškas kovas tęsti už savo brangios tautos išlaikymą ir už jos išlaisvinimą iš žiaurių priešų vergijos.

V. A.

Lankydamis Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenyrų, ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 DUNDAS ST. W. Tel: LA-9547
J. Berzinskas
Užsakymai priimami ir paštu.

REAL ESTATE KLAUSIMU,
pirkimo ar pardavimo reikalais, neįdomo turto, biznio, morkių ar paskolų gavimo, miesto valdybos zoninių įstatymų ir kitais Real Estate reikalais mielai ir sąžiningai patarnausiu savo tautiečiams be įsipareigojimų. Esu Toronto miesto gyventojas jau 28 metus

PRAŠAU KREIPTIS Į
AL GARBENS
REAL ESTATE

1611 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonas LE. 6-2738, LE. 2-8772, vakarais HU, 9-1543

Reikalingi namai pardavimui